

DRAUGAS

PERIODICALS
May 13, 1999
Vol. LXXXVII

90th ANNIVERSARY

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

KETVIRTADIENIS - THURSDAY, GEGUŽĖS - MAY 13, 1999

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 05/12/99

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

90-IEJI METAI

Nr. 93
Kaina 50 c.

Seimo frakcijos pritaria Rolando Pakso apsisprendimui

Vilnius, gegužės 12 d. (BNS) — Kandidatų į premjerus sutikęs būti Rolandas Paksas greičiausiai nesunkiai surinks balsų daugumą vyriausybės vadovo postui užimti.

Dėl pritarimo ministro pirmininko kandidatūrai Seime balsuojama atviru būdu, sprendimui priimti pakanka paprastos balsų daugumos.

Valdancioji konservatorių frakcija šios savaitės pradžioje yra pareiškiusi pritarimą, kad prezidentas premjeru siųlytų jį partijos nari. „Tai yra mūsų principinė nuostata, o konkrečiai dėl R. Pakso nusprendė po konsultacijų su juo pačiu“, sakė Konservatorių partijos pirmininko pavaduotoja Rasa Rastauskienė.

Krikščionių demokratų frakcijos Seime seniūnas Povilas Katilius sakė, kad koalicijos bendrininkai R. Pakso kandidatūrą laiko „tinkama“.

V. Landsbergis šaukia neeilinį konservatorių suvažiavimą

Vilnius, gegužės 12 d. (BNS) — Lietuvos konservatorių pirmininkas Vytautas Landsbergis liepos 11 dieną šaukia neeilinį partijos suvažiavimą, trečiadienį pranešė Konservatorių partijos spaudos tarnyba.

Pasak pranešimo, V. Landsbergis šaukia suvažiavimą, vadovaudamasis partijos įstatų 46-ajame straipsnyje apibrėžtais įgaliojimais. Potvarkį dėl valdanciosios partijos neeilinio suvažiavimo konservatorių pirmininkas pasirašė antradienį.

Pranešime nenurodomi tokio sprendimo motyvai.

Konservatorių partijos įstatų 46-asis straipsnis sako, kad neeilinį suvažiavimą gali sušaukti partijos pirmininkas, valdyba, konferencija arba ne mažiau kaip pusę registruotų skyrių jų tarybų sprendimu.

Valdanciojoje Konservatorių partijoje pastaruoju metu pastebima skilimo požymių, išsiskiriant jos pirmininko V. Landsbergio ir partijos valdybos pirmininko Gedimino Vagnoriaus rėmėjų nuostatomas.

Pastarąjį kartą nuomonės išsiskyrė svarstant, ar, atsisakydus iš premjero pareigų G. Vagnoriui, šį postą ga-

„Mums pagal koalicijos sutartį priklauso paremti konservatorių kandidatų“, pažymėjo jis.

Be išlygų naująjį kandidatą pasiryžusi paremti trečioji pagal dydį Seimo centro frakcija.

LDDP vadovui Česlovui Juršėnui kandidatas į premjerus yra „kur kas geresnis ir simpatiškesnis“ nei buvęs ministras pirmininkas Gediminas Vagnorius. „Tačiau konsultacijose visų pirma norėsimės sužinoti, ar jis keistų mūsų smarkiai kritikuojamą vyriausybės programą ir atsiskaitytų kai kurių ministrų paslaugų“, sakė LDDP vadovas.

Socialdemokratai R. Pakso laiko „vieno geriausių kandidatų, kuriuos turi konservatoriai“. „Ar pritarime jo kandidatūrai — bus matyti po kandidato konsultacijų su frakcija“, sakė frakcijos seniūnas Aloyzas Sakalas.

letų užimti kitas konservatorius.

V. Landsbergio sprendimas sušaukti neeilinį partijos suvažiavimą buvo netikėtas kitiems partijos vadovybės nariams.

Konservatorių partijos pirmininko pavaduotoja Rasa Rastauskienė sakė, jog apie suvažiavimą su partijos pirmininku prieš tai nebuvo kalbama. Jos nuomone, šio suvažiavimo vienas svarbiausių tikslų galėtų būti „pasikeitusios politinės padėties būtinas aptarimas su Tėvynės sąjungos nariais“.

„Būtina sužinoti, ką partija mano apie prezidento ir valdanciosios koalicijos pastikėjimo vyriausybę, jos tolesnio darbo kryptis po premjero Gedimino Vagnoriaus atsistatydinimo“, sakė R. Rastauskienė.

Seimo pirmininko pirmojo pavaduotojo, konservatorių valdybos nario Andriaus Kubiliaus žodžiais, partijos konferencija „turėtų spręsti mūsų aiškiausią apsisprendimą, kaip dalyvauti šioje vyriausybėje, klausimą“.

A. Kubiliaus teigimu, ši klausimą trečiadienio vakarą svarstys partijos valdyba, vadovaujama buvusio premjero Gedimino Vagnoriaus.

Prezidentas padėkojo buvusiems kandidatams ir premjerus

Vilnius, gegužės 12 d. (BNS) — Prezidentas Valdas Adamkus trečiadienį asmeniškai padėkojo laikinajam premjerui Irenai Degutienei, ambasadoriui Turkijoje Halinai Kobačkai ir Vilniaus apskrities viršininkui Aliui Vidūnui, kurie buvo laikomi kandidatais į ministrus pirmininkus.

Trečiadienį po pietų vykę susitikimai buvo iš anksto nplanuoti ir surengti prezidento sumanymu.

I. Degutienė sakė žurnalistams, kad pokalbyje su V. Adamkumi ji įsipareigojo „sąžiningai, dorai“ vadovauti laikinajai vyriausybei, kol pasibaigs premjero skyrimo procedūra. Jos nuomone, tai gali trukti iki gegužės pabaigos.

Prezidentas pakvietė anksčiau vyriausybėje socialinės

apsaugos ir darbo ministrės pareigas ėjusią I. Degutienę toliau vadovauti šiai ministerei, ir ji jį sutiko.

Pasak A. Vidūno, jis su prezidentu aptaręs sprendimą į premjero postą teikti sostinės merą Rolandą Paką. Iki pasikvyrimo Vilniaus apskrities viršininku Vilniaus meru dirbęs A. Vidūnas palankiai įvertino savo įpeidinio veiklą. „Tvarkosi gerai. Manau, šis pasirinkimas yra labai sėkmingas“, sakė A. Vidūnas.

Trečiadienį V. Adamkus telefonu taip pat kalbėjosi su Lietuvos ambasadore Turkijoje H. Kobačkai.

Interviu „Lietuvos aidui“ V. Adamkus buvo prasitaręs, jog, ieškodamas kandidato į premjerus, jis kalbėjosi su septyniais asmenimis.

Nuotr.: (iš kairės) Lietuvos prezidento Valdo Adamkaus, Vilniaus miesto mero Rolando Pakso bei Seimo pirmininko susitikime prezidentūroje gegužės 12 dieną sostinės vadovas konservatorių R. Paksas priėmė prezidento pasiūlymą tapti naujuoju Lietuvos ministru pirmininku. (Elta)

Rolandas Paksas sutiko tapti ministru pirmininku

Vilnius, gegužės 12 d. (Elta) — Vilniaus meras Rolandas Paksas priėmė prezidento Valdo Adamkaus pasiūlymą tapti naujuoju Lietuvos ministru pirmininku. Apie tai R. Paksas oficialiai pranešė trečiadienį susitikęs su valstybės vadovu.

V. Adamkus ir R. Pakso susitikime taip pat dalyvavo Seimo pirmininkas, Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatorių) vadovas Vytautas Landsbergis.

Netrukus 43-įjį gimtadienį švėsiantis profesionalus lakūnas R. Paksas yra Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatorių) valdybos narys. Jau dvejus metus jis vadovauja Vilniaus savivaldybei. R. Paksas yra laikomas populiariausiu konservatorių politiku.

Ketvirtadienio visuotiniame posėdyje prezidentas Valdas Adamkus pats oficialiai pristatys Seimui savo teikiama kandidatą į ministrus pirmininkus.

Seimo Statutas nurodo, kad, gavęs prezidento teikimą dėl ministro pirmininko kandidatūros, Seimas artimiausiuose posėdyje suteikia galimybę prezidentui pristatyti kandidatūrą.

Per dvi darbo dienas po oficialaus pristatymo Seimo frakcijos susipažįsta su kandidatu į premjerus. Per savaitę po pristatymo turi būti surengtas kitas parlamento posėdis, kuriame priimamas sprendimas dėl pateiktos

kandidatūros. Seimo Statute nenurodyta, kiek parlamentarų turi balsuoti dėl pritarimo skirti ministrą pirmininką, todėl tam pakaks posėdyje dalyvaujančių narių balsų daugumos.

Pagal Konstituciją, ministrą pirmininką skiria prezidentas, parlamentui pritarus.

Dvidešimties Seimo Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatorių) frakcijos narių grupė, kuri laikėsi nuostatos, kad prezidentas Valdas Adamkus neturėtų naujuoju ministru pirmininku skirti konservatoriaus, „tikrai ne-

trukdys Rolandui Paksui tapti naujuoju premjeru“, sakė valdanciosios frakcijos seniūno pavaduotojas bei Konservatorių partijos valdybos pirmininko pavaduotojas Alfonsas Bartkus, komentodamas Vilniaus miesto mero sutikimą.

„Mes nesame nusiteikę prieš patį R. Paką, tačiau nepritarame tokiam vyriausybės sudarymo principui“, sakė A. Bartkus. Jis pažymėjo, kad R. Paksas pats apsisprendė priimti Lietuvos prezidento siūlymą užimti vyriausybės vadovo pareigas, todėl jis nematęs čia „nieko smerktino ir nieko girtino“.

Vilniaus miesto mero Rolando Pakso pareiškimas 1999 m. gegužės 12 d.

Jūsų Ekselencija Lietuvos Respublikos prezidentė,

Esu nepaprastai dėkingas už didelį pasitikėjimą, kurį išreiškėte man, siūlydamas užimti Lietuvos Respublikos ministro pirmininko postą. Didžiai Jus gerbdamas, priimu tai kaip labai aukštą ir ipareigojantį įvertinimą.

Palaikau Jūsų nuomonę, kad šiuo metu vyriausybės vadovo postą turėtų užimti Jūsų tvirtai remiamas Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatorių) atstovas ir garbingai priimti atsakomybę, toliau vykdančią koalicinės vyriausybės programą.

Gerai suprasdamas, kokia sudėtinga šiuo metu valstybės ekonominė — finansinė situacija, koks trumpas laiko tar-

pas, per kurį naujai vyriausybėi tektų įgyvendinti savo sprendimus, kaip sudėtinga tokiam trumpam laikotarpiui suburti kompetentingą komandą, suprasdamas ir tai, kad naujai vyriausybėi tektų priimti nepopuliarius, bet Jūsų remiamus būtinus sprendimus, aš vis dėlto ryžčiausi jai vadovauti, radus bendrus sprendimus per artimiausių dienų dalykines konsultacijas.

Turiu pastebėti, kad yra kelios mano apsisprendimą varžančios aplinkybės. Viena jų — Vilniaus miesto gyventojams duoti pažadai, kurių dar nespeju įgyvendinti. Antroji — tai Seime esantis politinių jėgų santykis. Mano nuomone, esant šios dienos politinių jėgų išsidėstymui, sunku tikėti, jog naujai vyriausybėi seksis spręsti jai keliamus uždavinius.

Tokių atvejų, nekintant darbinei politinei situacijai, realios mano galimybės pateisinti Jūsų pasitikėjimą būtų ribotos.

Tačiau nenorėdamas nuvilti Jūsų ir tokio sprendimo logiką patikejusių žmonių, aš sutinku, kad mano kandidatūra būtų teikiama Seimui ir pradedu konsultacijas su Seimo frakcijomis. Taip pat norėčiau gauti besąlygišką Seimo pirmininko paramą.

Jeigu konsultacijų metu paaiškėtų, kad nebus galimybių efektyviai spręsti svarbiausių valstybei klausimų, aš prašau palikti man galimybę atsakyti siūlomų pareigų ankščiau nei būtų pasirašytas dekretas dėl ministro pirmininko paskyrimo.

Užtikrinu, kad šis spren-

Rusijos prezidentas atleido iš pareigų premjerą

Vilnius, gegužės 12 d. (Elta) — Lietuvos diplomatai viliasi, kad staigios permainos Rusijos vyriausybėje nepakenks dvišaliams santykiams.

„Tai — ne pirmas kartas, kai keičiasi vyriausybė Rusijoje. Todėl tikimės, kad bus išlaikytas politinis stabilumas šalyje, taip pat toliau išlaikyti konstruktyvūs ir pragmatiški santykiai su kaimynais, tarp jų — ir Lietuva“, sakė Lietuvos Užsienio reikalų ministerijos Politikos departamento direktorius Vygaudas Ušackas. Taip jis komentavo Rusijos prezidento Boris Jelcin sprendimą trečiadienį iš ministro pareigų atleisti Jevgenij Primakov ir laikinai į šias pareigas paskirti pirmąjį vicepremierą Sergej Stepasina.

Panašus ir Lietuvos prezidentūros komentaras šiuo klausimu. „Tikimės, kad bus tęsiama konstruktyvių partnerių santykių politika“, pažymėjo prezidentūros pareigūnas.

Pasak V. Ušacko, jau keletą kartų atidėtas vizitas rengiamas nepaisant to, kas užims premjero postą. „Pastarojo meto kontaktai tarp aukšto rango diplomatų patvirtino abiejų šalių susidomėjimą, jog vizitas įvyktų“, sakė pareigūnas. Jis priminė, kad yra parengtas svarbių abiejų šalių susitarimų paketas. „Mes suinteresuoti, kad tokie

susitarimai būtų pasirašyti per Lietuvos ministro pirmininko vizitą“, pažymėjo V. Ušackas.

Komunistai perspėja apie galimą valstybės perversmą

Maskva, gegužės 12 d. (Interfax-BNS) — Rusijos komunistų partijos centro komiteto prezidiumas pareiškė, jog „valstybėje aktyviai veikia jėgos, pasiryžusios įvykdyti perversmą, kad išvengtų atsakomybės už tai, ką yra padariusios“.

Komunistų partijos centro komiteto prezidiumas paragino visų lygių valdžios institucijas palaikyti teisėtą Rusijos valdymo tvarką ir išsaugoti valstybės vientisumą. „Ypač kreipiamės į karius ir teisėsaugos institucijų darbuotojus, ragindami, kad jie būtų ištikimi priesaikai ir savo tarnybinei pareigai“, sakoma dokumente.

Rusijos komunistų vadovybė taip pat priminė, kad Valskybės Dūma pradeda prezidento Boris Jelcin apkaltą. „Naudodamiesi savo konstitucine teise, 259 deputatai reikalauja pripažinti Jelcin atsakomybę už Sovietų sąjungos suskaldymą ir parlamento sušaudymą, už skerdynes Čecėnijoje ir karuomenės sužlugdymą, už Rusijos išmirimą“, sakoma kreipimesi.

Lenkija priekaištuoja dėl „lenkiškų“ savivaldybių ardymo

Vilnius, gegužės 12 d. (Elta) — Lenkija pareiškė priekaištus Lietuvai, kad jos vyriausybė priėmė sprendimą prijungti prie Vilniaus miesto savivaldybės keletą lenkų apgyvendintų Vilniaus rajono seniūnijų.

Antradienį Lenkijos prezidentas Aleksander Kwasniewski, paskambinęs Lietuvos prezidentui Valdui Adamkui, pareiškė nerimą dėl tokio vyriausybės nutarimo, nes jis galės neigiamai paveikti tarpvalstybinius santykius.

Paskutiniame savo posėdyje Gedimino Vagnoriaus vadovaujama vyriausybė priėmė nutarimą dėl teritorijos administracinės reformos antrojo etapo — naujų savivaldybių steigimo — programos patvirtinimo.

Gegužės 3-ąją, G. Vagnoriaus atsistatydinimo dieną, pasirašytoje programoje, be kita ko, numatoma, kad prie vadinamojo „didžiojo Vilniaus“ prijungiami Vilniaus rajono Avizių, Juodšilių, Nemėžio, Pagirų, Riešės, Rudaminos ir Zujūnų gyvenamosios vietovės, kur didžioji dalis gyventojų yra lenkai. Tokiam sprendimui jau ankščiau prieštaravo lenkų bendruomenės atstovai.

Vyriausybės nutarimas buvo priimtas uždaremi ministrų kabineto posėdyje, nepasitarus su vietos gyventojais.

Pokalbyje su Lietuvos prezidentu A. Kwasniewski sakė nusivylęs tokio sprendimu. Jis mas — tai ilgų ir nelengvų apmąstymų rezultatas. Dar kartą, Jūsų Ekselencija, dekoju už aukštą įvertinimą ir didelį man parodytą pasitikėjimą.

pasijuto apgautas, nes per neseniai įvykusį jo oficialų vizitą į Lietuvą premjeras G. Vagnorius asmeniškai pažadėjo, kad tokie sprendimai prieš juos priimant bus derinami su vietos gyventojais.

* Lietuvoje nuspręsta iškurti trisdešimt konsultacinių Seimo, prezidento ir vyriausybės struktūrą svarbiausiems valstybės klausimams spręsti. Taip trečiadienį nutarė prezidentas Valdas Adamkus ir Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis, pokalbyje dalyvaujant ir kandidatui į premjerus Rolandui Paksui. Per susitikimą taip pat nutarta, kad naujasis premjeras pats savarankiškai pasirinks kandidatus į ministrus, pranešė prezidento spaudos tarnyba.

* Vyriausybės posėdyje trečiadienį patikslinus išsakingų žinybų darbus, Lietuva jau greitai bus pasirengusi priimti iki 100 pabėgėlių iš Kosovo provincijos. Projektą derinantys Užsienio reikalų ministerijos pareigūnai sakė, kad vyriausybė priėmus principinį sprendimą priimti pabėgėlius, Susisiekimo, Vidaus reikalų, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos suplanavo, kaip jos prisidės prie albanų pabėgėlių apgyvendinimo Lietuvoje. Vyriausybės nutarimu, iš rezervų fondo 147.000 litų skiriama Susisiekimo ir Krasto apsaugos ministerijoms pabėgėliams iš Kosovo konflikto zonos atvežti.

KALENDORIUS

Gegužės 13 d.: Kristaus dangaus žengimas (Seštinė); Ašvėdė, Glicerija, Girdutis, Inaida, Milda, Robertas, Servocijus, Tautimila.

Gegužės 14 d.: Sv. Motiejus, apaštalas, Bonifacas, Gintautas, Gintare, Teostas.

LIETUVIŲ TELKINIAI

DAINA MUS VIENIJA

Mūsų tauta ir džiugi ir sunkią valandą visuomet dainuodavo. Daina lydojo žmogų darbe, tremtyje, karo lauke ir šventėje.

Dainuojant giliausiai išreiškiama tautos gyvastis, tai, kas mums tikrai prigimta, kas mus vienija, o ne skiria, kas iškelia, o ne menkina.

Daina padeda įtvirtinti tautos dvasingumo želmenis, atgaivinti bendravimo tradicijas, paremtas tautinės kultūros lobiais.

Lietuvių išeivija, gyvenanti Amerikoje, neužmiršo savo tautos papročių, išlaikė daugumą lietuviškų tradicijų ir jas stengėsi perduoti savo vaikams. Liaudies dainos, tautinės giesmės buvo jų palydovės, kurios skambėjo šeimos šventėse ir renginiuose.

Lietuvai atgavus nepriklausomybę, atsivėrė vartai į Vakarų, o mūsų išeivijai į Lietuvą. Galime keliauti netrukdomi, dometis jos buitimi ir kultūra, o taip pat kviečiamas dainininkus, įžymius atlikėjus iš Lietuvos. Vyresnės kartos lietuviai, o taip pat mūsų jaunimas turi progą susipažinti su Lietuvos menininkais atlikėjais ir patys įtvirtinti mūsų lietuviškos kultūros pasiekimus.

Kad paminėtų Kovo 11-ąją, Lietuvos Nepriklausomybės šventę, Lietuvos ambasados Vašingtone kvietimu buvo atvykę estrados dainininkai Janina Miščiukaitė, Ona Valiukevičiūtė, Valdemaras Frankonis, Viktoras Malinauskas. Jie savo ansambliui sugalvojo pavadinimą — „Zvaigždžių kvartetas“ ir dalyvavo iškilminguose renginiuose Vašingtone, Baltimoroje, Philadelphijoje ir Čikagoje.

Bostoniečiai „Zvaigždžių kvarteto“ neišgirdo, bet vieną dainininkę iš kvarteto Oną Valiukevičiūtę turėjo progos balandžio 18 d. išgirsti. Taip pat buvo pakviesta atvykti ir Aldona Stasiulevičiūtė, kuri šiuo metu su šeima gyvena New Yorke.

Ona Valiukevičiūtė — Lietuvos nusipelnusi artistė, už nuopelnus Lietuvos kultūrai yra apdovanota Didžiojo Kunigaikščio Gedimino ordinu. Įvairių tarptautinių konkursų ir festivalių laureatė, ji turi nepaprastai sodrų, melodingą balsą. Jos dainos atliekamos subtilia, išraiškinga maniera. Lietuvos scenoje O. Valiukevičiūtė dainuoja jau 30 metų.

Aldona Stasiulevičiūtė Lietuvos estradoje dainuoja 15 metų. Peterburge baigusi režisūrą ir vokalinių dainavimą, ji — estradinės dainos konkurso diplomantė Jaltoje, festivalio laureatė Jūrmaloje. Scenoje jaučiasi laisvai, jos judesiai

plastiški, grakštūs, malonūs balso tembras. Paskutiniu metu Lietuvoje A. Stasiulevičiūtė dainavo su Radijo ir televizijos orkestru, taip pat su „Trimito“ orkestru.

Jų dainose yra apdainuota tėvynė, jos gamtos grožis. Jausmingai apdainuojama meilė įvairių poetų žodžiais; dainos skirtos motinai, mylimajai, mylimajam. Koncerto metu nuskambėjo dainos: „Tėviškos sodai“ (muz. G. Balučio, žodž. B. Brazdžionio), „Tu numezgk man mama kelią“ (muz. M. Tamošiūno, žodž. M. Martinaičio), „Lietuvai“ (muz. F. Blinstrupytės, žodž. V. Blinstrupo), „Skrido paukščiai“ (muz. Raudonikio, žodž. P. Gaulės) ir daug daug kitų dainų. Kai kurias dainas solistės atliko duetu. Daina „Jūra“ (Raudonikio, žodž. S. Žilino), „Ar ne tu?“ (muz. B. Gorbulskio, žodž. V. Blozės) skamba lietuvių dainininkų repertuare jau 30 metų. Klau-

sytojai nepagalėjo aplošdimentų solistėms ir teko ne vieną dainą kartoti. Bostono apylinkių lietuviai galėjo susipažinti su profesionalių kūrėjų lietuviškomis dainomis, kurios yra populiarios Lietuvoje ir atliekamos per radiją, televiziją, koncertų salese, po būviuose.

Taigi linkime dainininkams Liudo Geros žodžiais: „Tad skambėkite dainelės. Lai visi jas girdi. Ir lai žino, kad lietuviai Turi dainų širdį“... Po koncerto klausytojai buvo vaišinami kavute ir saldumynais, ir dalyviai turėjo progos pabendrauti, susipažinti su dainininkėmis. Onai Valiukevičiūtei ir Aldonai Stasiulevičiūtei, atvykusioms į Bostoną, pastogė buvo suteikta Birutės ir Broniaus Banaičių šeimoje.

Gabrielė Miksen

DETROIT, MI

LB MICHIGANO APYGARDOS SUVAŽIAVIMAS

Gegužės 1 dieną Detroito vyko LB Michigan apygardos suvažiavimas. Suvažiavime dalyvavo ir PLB pirmininkas Vytautas Kamantas. Savo išpučius apie suvažiavimą, PLB ryšius su kitomis organizacijomis ir Krašto valdybomis komentavo „Lietuviškų melodijų“ radijo valandėlės laidoje, š.m. gegužės 8 d. „Lietuviškų melodijų“ radijo valandėlė girdima ir kompiuterio „Internetu“ www.wpon.com antradieniais, 4 val. po pietų, ir šeštadienio rytais, 8 val. Detroito laiku. Gegužės 11 dienos laidoje buvo perduota Lietuvos Seimo „Žmogaus teisių“ komi-

Philadelphijos „Gintarių šaknų“ klubo susirinkime. Iš k. l. eil. Anastazija Utkus, Anna (Radavičius) Rogers, Kay Wandesmith, Irena Sveikla, Millie Helt, Joanna Poset, Frea Pulli. II eil. — Steve Poset, klubo patarėjas Bronius Krokys, Albinas Radavičius (Rogers), pirmininkas, Walter Sveikla, Pilypas Bombliuskas, Flavijus Janauskas, Marian Gaudinski, Tom Herbert, Muraskienė, Ray Pukis, dr. Mary Parselionas, Nelė Kaulinytė ir Robert Rohan.

teto pirm. Emanuelio Zingerio pasikalbėjimas ir jo išspūdžiai iš jo dalyvavimo American Jewish Committee suvažiavime, Washington.

NAUJA KLUBO VALDYBA

Dariaus ir Girėno klubo valdyba pasiskirstė pareigomis; pirmininkas Leonas Petronis, sekretorius Vitalis Šeputa, izdininkas Algis Zaprackas. Gegužės 30 d. bus aukojamos šv. Mišios už klubo nari, a.a. Stasį Uogintą. Jo 7 metų mirties prisiminimas ir pietūs bus šv. Antano parapijoje.

DETROITO KUNIGŲ PAGERBIMAS

Gegužės 3 d. Detroito Kunigų seminarijoje, kardinolas Adam Maida pagerbė Detroito kunigus, kurie šiais metais mini ar minės savo kunigystės jubiliejus, pradedant sidabrinu, 25-kerių metų sukaktuvų. Pagerbti buvo 29 kunigai, jų tarpe ir buvęs Dievo Apvaizdos parapijos klebonas, kun. Viktoras Kriščiūnaitis, kuris šiais metais švęs 50 metų kunigystės jubiliejų. Pagerbime dalyvavo ir šv. Antano parapijos klebonas kun. Alfonsas Babonas, ir Windsoro šv. Kazimiero klebonas kun. Kazimieras Butkus.

KLEBONO ĮVEDIMO ŠVENTĖ

Dievo Apvaizdos parapijos klebono kunigo Aloyzo Volskio įvedimo apeigos įvyko š.m. gegužės 9 dieną šv. Mišių metu. Mišiose dalyvavo vysk. Kevin Britt, kun. Walter Stanevich, kun. Viktoras Kriščiūnaitis ir kun. Aloyzas Volskis. Mišių metu giedojo Edvardas Skiotys, Linas Mikulionis ir Pranas Zaranka. Vargonavo Vidas Neverauskas. Po Mišių vyko Motinos dienos minėjimas ir klebono įvedimo pagerbimas. Pokyliui vadovavo dr. Kastytis Karvelis. Naujajai klebonai pasveikino Dievo Apvaizdos parapijos tarybos pirmininkė Janina Udrėnė. Organizacijų sveikinimų šia proga paruoštą albumą įteikė Mykolas Abarius. Taura Underienė perskaitė mamytės skirtą eilėraštį. „Žiburio“ lietuviškos mokyklos mokiniai padainavo keletą dainų motinoms. Pietuose dalyvavo 240 parapijiečių ir svečių. Vyskupas Kevin Britt apie tautinių parapijų svarbą kalbėjo per „Lietuviškų melodijų“ radijo valandėlę gegužės 11 dienos laidoje.

Im

TRAGIŠKŲ BIRŽELIO ĮVYKIŲ MINĖJIMAS

Baisiojo Birželio — Sovietų Sąjungos vykdant Baltijos kraštų gyventojų tremimų minėjimas Detroito, jau 58 metai pravedamas Michigan Pabal-

tiųjų komiteto, vyks sekmdienį, birželio 13 d., 10 v.r. latvių šv. Povilo ev. liuteronų bažnyčioje, 30623 W. 12 Mile Road, Farmington Hills, MI. Lietuviams Pabaltiečių komitete atstovauja adv. Kęstutis Miškinis. Visi kviečiami dalyvauti. Smulkesnės informacijos teikia adv. Kęstutis Miškinis, tel. (248) 967-2040.

PHILADELPHIA, PA

GINTARIŲ ŠAKNŲ KLUBAS

Jau ketvirti metai klubo nariai renkasi Kultūros centre kiekvieno mėnesio trečią antradienį. Renkasi paskaityti lietuviškai, pasikalbėti, pasidalinti žiniomis iš Lietuvos, pasivaikinti ir padainuoti.

Dainų mokytoja, prie pianino, Anastazija Utkus. Ankščiau pamoką baigdavome daina „Leiskit ir tėvynę“. Dabar užbaigiame Maironio „Lietuva brangi“ paskutiniu posmeliu: „Neveltui botiai tave taip gynė, / Neveltui dainiai placiai išgyrė“.

Lankę suaugusių lietuvių kalbos mokyklą vienerius metus (32 dvigubos pamokos) studentai gražiai pramoksta lietuvių kalbą. Mokslo metų pabaigoje viena studentė nusiskundė: „Nei darbe, nei niekur kitur neturime progos kalbėti lietuviškai. Užmiršime kiek išmokome. Ar galėtume vieną kartą per mėnesį susirinkti pas kurį nors narį ir pasikalbėti?“ Pasiūlymas buvo priimtas! Prigijo! Klubui pavadinimą pasiūlė Aušra Maknyte-Rutkūnaitė.

Korespondentas

CLEVELAND, OH

REIKŠMINGO JUBILIEJAUS PLANAI

Labai veikli ir gausi Clevelando ir apylinkių lietuvių visuomenė ruošiasi minėti reikšmingą „Tėvynės garsų“ radijo valandėlės penkių dešimtmečių darbo metų jubiliejų. Valandėlei vadovaujanti Aldona Stempuzienė, tęsdama savo vyro a.a. Juozo Stempuzio darbą, kuris nuo valandėlės įsteigimo iki pat savo mirties 1992 metais buvo jos vedė, š.m. balandžio 28 dienos vakare ir Dievo Motinos parapijos konferencijų kambarį sukvietė arti trijų dešimčių Bendruomenės, ALTO, Lietuvių namų, šaulių, skautų, ateitininkų, pensininkų klubo ir kitų organizacijų bei spaudos atstovų, norėdama sudaryti jubiliejaus minėjimo programos komitetą. Ji posėdį pradėjo trumpu, bet labai išsamiu pranešimu apie valandėlės istoriją ir pagerbė Kęstutį Šukį, vieną iš dviejų valandėlės steigėjų, kuris tuo metu Superior Savings banke

buvo atsakingose pareigose ir valandėlei teikė finansinę paramą. Susirinkusieji ji pagerbė audringais plojimais. Antrasis valandėlės steigėjas buvo prieš kelis mėnesius miręs patriotas a.a. Janutis P. Nasvytis. Ilgus metus Juozo Stempuzio vadovaujami ir redaguojami „Tėvynės garsai“ buvo transliuojami per tautybių radijo WXYN — „Station of the Nations“, o pavadinimą programai pasiūlė ilgametis pranešėjas Balyas Auginas. Deja, po keleriokios metų tos tradicijos buvo nutrauktos. John Carroll universiteto studentės Ingridos Nasvytės dėka, pavyko universiteto radijo stotyje gauti sekmadienio rytais laiką ir toliau transliuoti lietuvišką radijo valandėlę, kuriai talkina amerikiečių inžinierius Greg Priddy, Aldonos Stempuzienės dainavimo mokinės vyras. Jis myli lietuvių, profesionaliai prisideda prie techninės valandėlės dalies ir pranešinėja žinias anglų kalba lietuviškai nemokantiems klausytojams. Aldona Stempuzienė turi ir daugiau tautininkų. Jai ilgus metus talkina Dalia Staniskienė, anksčiau ir Kristina Kuprevičiūtė, kuri dabar vadovauja lietuviškai radijo valandėlei WCPN radijo stotyje. Ona Šilenienė kas sekmadienį praveda lietuvių kalbos pamokas ir Nijolė Kersnauskaitė „Gyvenimo varpų“ religinę programą, kurią globoja Dievo Motinos parapijos klebonas kun. G. Kijauskas. Jis su dideliu entuziazmu pritaria jubiliejaus rengimui, pats aktyviai jungiasi ir organizavimą ir skatina tam tikslui dirbti, o Nijolė Kersnauskaitė sutiko būti jubiliejinio leidinio redaktorė.

Jubiliejinis minėjimas š. m. rugsėjo 11 dienos vakare vyks Clevelando Lietuvių namuose. Bus pokylis su kokteiliais ir pietumis. Programai vadovaus Algis Rukšėnas ir Vilija Klimienė, o meninė dalį atliks solistė Aldona Stempuzienė. Visiems tiems darbams yra būtina sudaryti specialų darbo komitetą. Pasitarimu metu kun. Kijauskas pareikalavo darbotvarkės ir išpareigojimų, o sveikinimai privalo būti įteikti klebonui iki rugpjūčio 15 dienos. Po gyvų diskusijų buvo prieita prie komiteto valdybos rinkimo. Ją sutiko sudaryti šie asmenys: garbės pirmininkas Kęstutis Šukys, pirmininkas Jurgis Malskis, vicepirmininkas Zenonas Dumanas, Algis Rukšėnas ir dr. Raimundas Šilkaitis; Jonas Citulis ir Henrikas Pikturna — nariai. Danutė Durdienė ir Albina Bakonienė rūpinsis bilietų platinimu, salės dekoravimu rūpinsis Rita Matienė, Aldona Zorskienė ir Salomėja Šukienė, o baru rūpinsis Raimundas Butkus. Žodžiu, tautininkų yra, todėl netenka abejoti, kad minėjimas bus labai sėkmingas, tuo

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115. Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Matindami pašto išlaidas, pakvitatimų už prenumeratą nesučiame. Prie pavarde ir adreso, siūdami laikraštį patyrimo, iki kada prenumerata galioja.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Kanadoje ir kitur	(U.S.) \$115.00	\$65.00	\$45.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užskaitant i Lietuva:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliaru paštu	\$100.00	\$65.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$65.00		

Vyriausio redaktorė — Danutė Bindokienė
Administratorius — Valentinas Krumpis
Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuostata. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasiūlyti kopiją.

labiau, kad valdyboje yra tokie prityrę asmenys kaip Jurgis Malskis, kuris yra puikiai suorganizavęs tokius reikšmingus jubiliejus kaip Čiurlionio ansamblio penkiasdešimtmetį ir daugelį kitų.

Rengėjai turi viltį, kad visuomenė entuziastingai dalyvaus toje jubiliejinėje iškilmeje ir toliau rems „Tėvynės garsus“, kurie „gaivina Nemuno šalies prisiminimus“.

Aurelija M. Balašaitienė

LOS ANGELES, CA

LOS ANGELES LIETUVIŲ RADIOJO KLUBAS IR JO VEIKLA

Los Angeles Lietuvių radijo klubo, kitaip „Lithuanian Melodies“, pradžia laikoma 1952 m. Šio darbo svarbiausias pionierius buvo Bruno Gediminas. Jis radiją išlaikė ir programą vedė iki 1967 m. Jam iš šio darbo pasitraukus, radijo veikla Los Angeles sustojo. Tik 1968 m. Vasario 16 proga radijas vėl prabilo ir lietuvių visuomenę. Pirmoji pranešėja buvo Stasė Pautienienė-Simolienė. Vėliau įsisteigęs radijo klubas perėmė valandėlių tvarkymą ir tebeveikia iki šiol.

Balandžio 18 d. šv. Kazimiero parapijos saleje įvyko Lietuvių radijo klubo metinis susirinkimas, kurį pradėjo ir vedė Rolandas Ragauskas. Susikaupimo minutė buvo pagerbti praejusiais metais mirusieji nariai. Praėjusių metų susirinkimo protokolą perskaitė sekretorė Regina Gasparionienė. Pirmininkaujantis R. Ragauskas informavo apie klubo veiklą, o apie izdo stovį kalbėjo Genovaitė Plukienė. Prieš susirinkimą revizijos komisija (I. Medziukas, F. Masaitis, Dana Paškevičienė), patikrinusi klubo sąskaitybą, rado, kad viskas vedama kompiuterine sistema tvarkingai. Balansas 1998 m. gruodžio 31 d. buvo 11,421.99 dol. Pinigai laikomi Lietuvių kredito unijoje ir Kalifornijos lietuvių kredito unijoje. Pajamos sudaro skelbimai, aukos, renginių pajamos, procentai, išlaidos — atlyginimas radijo stotiai KTYM, redaktoriams — pranešėjams kompensavimas, reikavimas.

Į naują valdybą vieneriems metams išrinkti: R. Ragauskas, G. Plukienė, A. Budginienė, A. Pakuckienė, K. Raivadas, Nemyra Enck, L. Laurinkienė, V. Šeštoka, ir revizijos komisija — Ignas Medziukas, Janina Rukšienė, Antanas Vosylis.

Po susirinkimo pasivaikinta skaniais valgiais ir pabandė rautą.

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestem un-to diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai primami absoliučiai punktualiai. Susitarimus (kalbėti angliskai) Tel. 708-422-8260

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9625 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia i vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidus ligų gydymas
Kaltaba lietuviškai
6918 W. Archer Ave., Ste. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-228-9965
Valandos pagal susitarimą

DANTŲ GYDYTOJAS
TOMAS ZUBINAS, D.D.S.
Fairview Dental Care
6317 Fairview, Ste. 6
Westmont, IL 60559
630-968-0964
Valandos pagal susitarimą
Gydytojas kalba lietuviškai

ARAS ŽILDA, M.D.
INDRE RUDAITIS, O.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
1020 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
Tel. (630) 527-0090
3825 Highland Ave.,
Tower 1, Suite 3 C
Downers Grove, IL 60515
Tel. (630) 435-0120

LINAS SIDRYS, M.D.
Akių ligos / Chirurgija
9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
Tel. 708-638-6822
4149 W. 63rd St.
Tel. 773-735-7709

Vėliau suzinota, kad išrinktoji valdyba pasiskirstė pareigomis: pirm. R. Ragauskas, vicepirm. G. Plukienė, sekretorė Asta Budginienė, koordinatore Regina Gasparionienė, izd. Nemyra Enck, Kęstutis Reivydas (rūpintis aparatūros technine priežiūra), Laisvūnė Laurinkienė, Asta Pakuckienė ir Vytautas Šeštoka — valdybos nariai.

Daugelį metų Radijo klubui vadovavo V. Šeštoka. Dabar pirmininko pareigas perėmęs R. Ragauskas prašo radijo klubo ir programų reikalais kreiptis į jį. Klubo valdyba ir programų redaktoriai bei radijo technikai yra pasiryžę dirbti geriau, sklandžiau, patenkinti klausytojų pageidavimus ir lūkesčius. Programa girdima šeštadieniais 12:30 val. r. 1460 AM banga.

Ig. M.

Lietuvos garbės konsule Ingrida Bublėnė ir dr. Viktoras Stankus padeda vainiką ant prez. Antano Smetonos kapo jo mirties sukakties proga.

KUR EINA RUSIJA?

IGNAS MEDZIUKAS

Rusijos finansinė krizė priartina ir politinį pavojų esamai tvarkai. Trumpalaikių pasukų nuosminkiai praėjusių metų rudenį buvo 21 proc. Šių metų birželio mėn. pakilo iki 150 procentų. Po to nukrito iki 60 proc., o rugpjūčio mėn. vėl pakilo daugiau kaip 200 procentų. Rubliui kritus, kaip rašo Londone leidžiamas žurnalas „The Economist“, ekonominė ir galbūt politinė katastrofa neišvengiama. Maskviečiai inteligentai, užuot slankioję savaitgaliais apie savo didmiesčio apylinkėse esančius vasarnamius, pirmą kartą per paskutiniuosius metus rimtai kalba apie finansinę ir politinę krizę, kuri gali būti išspręsta tik ginkluota jėga.

Rusijos turtovaliai, vadunami obligacijais, kurie kontroliuoja pelningiausią įmonę, gautą pelną, užuot investavę krašto viduje, siunčia į užsienį, kovoja tarp savęs ir su prezidentu Jelcinu.

Rublio nuvertinimas sukelia nepasitikimą krašto ekonomija ne tik užsienyje, bet išaukia didelį nepasitenkinimą Rusijoje. Tokia padėtis priartina pavojų pašalinti valdžią ir kaip vienas amerikietis diplomatas išsireiškė, tai yra „liberalinės Rusijos galo signalas“.

Akcijų birža krito daugiau kaip 60 procentų (rugpjūčio viduryje buvo 75 procentai). Daugelis emė ilgetis sovietinės santvarkos, kai viskas buvo griežtai reguliuojama.

Vienintelė pagalba yra JAV ir kitos Europos valstybės, kurios rugpjūčio mėn. suteikė 22,5 milijardo dolerių paramą bet po 3 savaitių rinka vėl krito.

Boris Federov, kuriam yra pavesta surinkti mokesčius, pagrąsino, kad jis areštuos didžiųjų įmonių vadovus, jei jie nesumokės priklausantių mokesčių. Tačiau valdžia turi daug ką dar, kad galėtų atgauti pasitikėjimą. Milijonai darbininkų, angliakasių, mokytojų, kariškių ilgai negauna atlyginimo. Kartais atlyginimo mokesčiams užtesamas ilgiau negu vienerius metus, nors Jelcinas buvo pažadėjęs, kad atlyginimai bus išmokami laiku. Esant tokiai padėčiai, plinta algetavimas, kyla nusikaltimai, didėja alkoholizmas, įtampa, nedarbas, vyrų vidutinis gyvenimo ilgis sutrumpėjo iki 58 metų.

Gen. Albertas Makašovas reikalauja, kad būtų įvesta „geležinio kumščio“ tvarka.

Aleksandras Barkašov sako turįs 70,000 pasekėjų (iš tikrųjų gal tik 12,000), kurie yra fašistinio nusistatymo, bet save vadina nacionalsocialistais. Jelcinas išpėjo, kad kyla fašizmo pavojus. Ar tokia krizė gali išaugti į sukilimą, laikraštis „Nezavisimaja Gazeta“, kuris dažnai reiškia mintis obligarcho Boriso Beresovskio, rašo, kad sukilimas jau yra pribrendęs. Daugelis rimtų komentatorių įrodinėja, kad greit įvyks ne tik valdžios pasikeitimas, bet ir valdymo formos. Sakoma, kad priešingų nusistatymų žmonės — komunistai kairėje ir dešinėje jau pradeda „užuosti kraują“.

Pats Jelcinas yra jau vakar dienos žmogus, nors dar kartais pasireiškia savo drąsa ir energija. Bet apskritai, jo fizinės ir protinės jėgos jau yra susilpnėjusios. Jis kartais nugaria, yra ligonis ir nors prezidentas, bet nevadovauja.

Tolimesnis pinigų smukimas gali išaukti perversmą, kurio pasekmėje prezidentas Jelcinas turėtų perduoti įgaliojimus būsimam gelbėtojiui, pavyzdžiui, Aleksandriui Lebed. Jeigu ekonominis smukimas būtų sustabdytas, Jelcinas dar išbūtų prezidentu dvejus metus. Jeigu jis panortų kandidatuoti dar kitam terminui ir konstitucinis teismas jam tą teisę pripažintų, tikrai nebūtų išrinktas.

Du jo svarbiausi varžovai būtų ne komunistas Gennady Ziuganov ir ne neofašistas Vladimir Žirinovskis, bet buvęs generolas A. Lebed ir Juri Luzkov, Maskvos meras. Nebūtų teisinga katrą iš jų va-

Sesės kazimierietės iš Šv. Kazimiero vienuolyno Pažaišlyje gegužės 12 d. apsilankiusios „Drauge“. Iš kairės: ses. Simona Žiuraitė, generalės vyresniosios patarėja, ses. Ramutė Budrytė ir ses. Remigija Sereikaite, Lietuvos Šv. Kazimiero kongregacijos generalė vyresnioji. Nuotr. Jono Kuprio

MOKESČIŲ SISTEMA STABDO INVESTICIJAS

Lietuvos institucijos nesutaria dėl tiesioginių užsienio investicijų skaičiavimo, tačiau ir

dinti fašistu. Abu jie yra nacionalistai ir nedaug dėmesio kreiptų į demokratijos principus. Aplinkybės rodo, kad Rusija negrįš į ortodoksinį sovietų stilius komunizmą. Tačiau, jei reikalai vyks blogai kaip ligi šiol, Rusija pasuks ne į fašizmą, bet į panašų blogį — kraštutinį dygų nacionalizmą, panslavizmą, antisemitinę, priešingą užsieniečiams valstybę. Ji mėgins vėl prisijungti Ukrainą ir Baltarusiją. Spauda ir televizija bus suvaržyta. Rusija taptų pikta šalis: nei demokratiška nei turtinga ir nedraugiška savo kaimynams.

pagal Lietuvos ekonominės plėtros agentūros, pateikiančios didžiausią investicijų skaičių — 8 milijardus litų — duomenis, Lietuva atsilieka nuo Latvijos ir Estijos.

„Business Central Europe“ žurnale, kuriame buvo pasitelkti Vidurio ir Rytų Europos valstybių ekonominiai rodikliai, nurodoma, kad Lietuvoje investuota mažiausiai iš visų žurnale išvardintų valstybių.

Lietuvoje tiesioginės investicijos siekia vos 4 mlrd. litų, Latvijoje tokių investicijų — 7,6 mlrd., Estijoje — 6,4 mlrd. litų.

Pagal Vidurio ir Rytų Europos kraštų patikimumo rodiklį, kuris buvo paskelbtas žurnale „Central European Economic Review“, Lietuva užima septintą vietą. Lietuva pralenkė tik Kroatiją, Bulgariją, Slovakiją ir Rumuniją.

Lietuvoje viename gyventojui tenka 1,756 litai užsienio investicijų. Latvijoje viename gyventojui tenka dvigubai daugiau investicijų, o Estijoje šis skaičius didesnis net tris kartus.

Lietuvos ekonominės plėtros agentūros tarybos pirmininkas Vytautas Gruodis „Lietuvos rytui“ teigė, kad Lietuva investicijų skaičiumi nuo kaimyninių valstybių atsilieka todėl, kad čia daug vėliau prasidėjo privatizavimo procesas. Be to, užsienio kapitalo atėjimą stabdo begalė biurokratinių kliūčių.

Ekonominės plėtros agentūra daugiau nei prieš metus užsienyje plačiai išreklamavo Lietuvos laisvasias ekonomines zonas, tačiau jos iki šiol

neveikia. Pirmasis žemės sklypas Lietuvoje buvo parduotas vos prieš porą savaitių. Iki šiol investuotojus baidė draudimas pardavinėti žemės sklypus užsieniečiams.

Lietuvos ekonominės plėtros agentūra atliko užsienio investuotojų apklausą. Maždaug 90 proc. apklaustų užsienio bendrovių atstovų tvirtino, kad Lietuvoje investuoti dar kartą. Kaip pagrindines kliūtis Lietuvoje investuotojai nurodė painią mokesčių sistemą ir valdininkų darbą. Pasak V. Gruodžio, aukščiausio rango valdininkai investicijų reikšmę supranta, bet nesugebama pašalinti viduriniojo valdininkijos sluoksnio sudaromų biurokratinių suvaržymų.

Pernai daugiausia Lietuvoje investavo JAV įmonės — 1,214 mlrd. litų. Tai sudaro 18,7 proc. visų investicijų. Antroje vietoje — Švedija, trečioje — Suomija.

Daugiausia investuota į apdirbamąją pramonę — 32 proc. visų tiesioginių užsienio investicijų, į prekybą — 25 proc., į pašto ir ryšių paslaugas — 17 proc., į finansinio tarpininkavimo įmones — 10 proc.

Tačiau ne visi Lietuvoje sutinka su Lietuvos ekonominės plėtros agentūros duomenimis. Statistikos departamento ir Lietuvos banko duomenimis pernai tiesioginių užsienio investicijų Lietuvoje buvo gerokai mažiau — tik 6,5 mlrd. litų.

Rima Jakutyte

• Tėvynė myli visus savo vaikus kartu, gimtinė — kiekvieną atskirai.

Toks dėmesys džiugina

Danutė Bindokienė

Praėjusią savaitę kai kurie didieji Čikagos dienraščiai nukreipė savo dėmesį lietuvių pusėn. Tiesa, ne politikos temomis, kaip dažniausiai pasitaiko, bet paminint kilnią lietuvių, pakeliui į paskelbimą palaimintą, o vėliau — tikriausiai ir šventąją.

Tai Marija Kaupaitė, geriau žinoma kaip Motina Marija, Šv. Kazimiero seserų kongregacijos įsteigėja 1907 metais, skyrusi vienuolijos vadovavimui paskutiniuosius 27 savo gyvenimo metus. Motina Marija Kaupaitė mirė 1940 m. balandžio 17 d. ir buvo palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse, kur jau ilgis netoli 300 seselių kazimieriečių žemiškųjų palaikų.

Praėjusios savaitės ketvirtadienį, gegužės 6 d., Motinos Marijos kapas po 60 metų nuo jos mirties buvo atidarytas. Tai įprasta Katalikų Bažnyčios procedūra, vykstant beatifikacijos eigai. Įdomu čia pastebėti, kad prie kapo atidarymo buvo 81 m. seselė kazimierietė Pauliusa Puišis, kuri pati yra dalyvavusi Motinos Marijos laidotuviuose 1940 m. Ši sena vienuolė galėjo asmeniškai paliudyti, kad tai tikrai Motinos Marijos kapas.

Po tapatybės patvirtinimo, palaikai buvo sudėti į naują karstą ir perkelti į Šv. Kazimiero vienuolyno koplyčioje specialiai paruoštą kriptą. Šeštadienį, gegužės 8 d., koplyčioje vyko iškilmingos Mišios, kuriose galėjo dalyvauti visuomenė, o gegužės 16, 23 ir 30 d. (sekmadieniais) bus galima aplankyti Motinos Marijos sarkofagą ir pasimelsti, prašant jos užtarimo pas Dievą.

Visa tai vykdoma pagal Bažnyčios nuostatas, įprastą beatifikacijos bylos eigai. Kadangi kapo atidarymo procesas turėjo būti privatus įvykis, žiniasklaida, nors ir kaip stengėsi, buvo palikta „už kapinių vartų“. Seselės kazimierietės taip pat nenorėjo drumsti įvykio rimties, tad žurnalistams neskyrė laiko. Iš dalies dėl to spaudoje paskelbta ir netikslumų. Pvz., „The Chicago Sun-Times“ dienraštis (gegužės 7 d.) teigė, kad Motinos Marijos palaikai buvo perkelti į Romą, o viena „Draugo“ redaktorė, pasinaudodama šiuo informacijos šaltiniu, pakartojo tą netikslumą. Iš tikrųjų Motinos Marijos karstas bus paliktas Šv. Kazimiero vienuolyne ir jo niekas į Vatikaną nesiruošia

vežti.

Verta prisiminti, kad Motinos Marijos Kaupaitės šventas, pasiaukojantis Dievui ir žmonėms, gyvenimas buvo pastebėtas, dar jai gyvai esant, o vos praėjus trejiems metams po jos mirties (1943), seselės kazimierietės kreipėsi į tuometinį Čikagos kardinolą Strich, prašydamos leidimo kalbėti specialią maldą, kad Motina Marija būtų paskelbta palaimintą. Praėjus dar keliems metams, Čikagos kardinolas Cody jau davė leidimą pradėti rinkti medžiagą, reikalingą beatifikacijos bylos procesui. Pirmasis oficialus Vatikano žingsnis, pripažintasis, kad Motina Marija pasižymėjo išskirtinomis dorybėmis ir pamaldumu, buvo 1986 m. birželio 3 d., kai ji paskelbta Dievo Tarnaitė. Antrasis žingsnis būtų paskelbimas palaimintą, o trečiasis — šventąja. Bet iki to trečiojo dar toli, nebent Dievo malonė per Motinos Marijos užtarimą pasiektų nekeltiniais jokių abejonių stebuklais. Todėl seselės kazimierietės kreipiasi į visus tikinčiuosius, prašydamos melsti Aukščiausiojo tų maloniu.

Š.m. gegužės 2 d. popiežius Jonas Paulius II Romoje iškilmingai šventuoju paskelbė kapuciną vienuolį ir kunigą, kone visame pasaulyje žinomą Padre Pio vardu. Jis mirė 1968 m., sulaukęs 81 m. amžiaus, pasižymėjo pamaldumu, nuolankumu, dievobaimingu gyvenimu ir nuolatine pagalba žmonėms, todėl buvo labai mylimas. Tačiau Padre Pio galbūt buvo geriausiai žinomas dėl kune atsiradusios stigmatos, t.y. penkių žaizdų (rankose, kojose ir šone), kurias turėjo Kristus ant kryžiaus. Gegužės 2 d. Šv. Petro aikštėje į iškilmes susirinko apie 200,000 žmonių, o galbūt kita tiek apeigas stebėjo televizijos ekranuose. Tai buvo džiaugsminga šventė visai Katalikų Bažnyčiai. Lietuviai būtų labai laimingi, kad kuo greičiau į palaimintųjų eiles įsiriktuotų Motina Marija Kaupaitė, o į šventųjų — pal. Jurgis Matulaitis...

Malonu pastebėti, kad retkarčiais Amerikos žiniasklaida nusiuka nuo smurto, pornografijos ir kitų blogybių, skirdama vietos ir kitokiems reportažams. Jeigu būtų daugiau tokių žinių, galbūt nereikėtų taip dažnai rašyti apie negeroves.

„GRANDINĖLĖS“ REIKSMĖ IŠEIVIJOS LIETUVIŲ KULTŪROS GYVENIMUI

LIGIJA TAUTKUVIENĖ

Nr.41

Tėsinys

Jau po šventės visiems norėjosi palyginti šią su praėjusia. Bostono tautinių šokių grupės „Mikita“ vadovė O. Ivaškienė gal taikliausiai bus apibūdinus: „Tai žymiai geriau pasisekusi šventė už pirmąją. Mes tobulėjame, tikrai tobulėjame. Ir aš šią akimirą patenkinta galvoju apie trečiąją šokių šventę, kuri turės įvykti ne kur kitur, bet Čikagoje. Matote, koks gražus tautinius šokius šokančio jaunimo priaugis auga, o tokios šventės tai milžiniškas impulsas jiems“ („Draugas“, 1963.07.20).

Šventė susidomėjo ir TV bei didžiųjų laikraščių žurnalistai. Ką tik prieš kelias dienas, liepos 4 d. Chicago Soldier Field 80,000 žmonių susirinko paminėti JAV Nepriklausomybės dienos. Šalia JAV kar veteranų žygiavo tautinių grupių atstovai (apie 200 žmonių). Vieninteliai lietuviai buvo apsirėngę tautiniais drabužiais. Jie, tautinių šokių šokėjai — „Ateities“ grupė iš Čikagos ir „Spindulys“ iš Los Angeles, vedami Br. Shoto, ir pašoko kelis lietuviškus šokius žaliwoje vejoje. Lietuvius pristatė pats Čikagos meras, papasakodamas apie komunistų okupuotą mažytę šalį Lietuvą. Jis taip pat priminė susirinkusiems žmonėms,

jog ateinantį sekmadienį įvyks šios mažos tautos didelė tautinių šokių šventė. Tad nenuostabu, kad CBS TV ir WGTV darbuotojai rengė reportažus, rodė savo programose. Toks susidomėjimas ir parodymas visai Amerikai, be abejo, kėlė lietuvių dvasią ir pasididžiavimą.

Apie antrąją išėivijos šokių šventę pasidalinti prisiminimais paprasčiau šios šventės vykdomojo komiteto pirmininką, buvusį ilgametį Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininką Bronių Nainį (1973-1978 ir 1992-1998 metais) bei žurnalo „Pasaulio lietuvis“ ilgametį redaktorių (21 metai tarp 1975-1998 metų) „Žiupsnelis prisiminimų“:

„Antrąją Tautinių šokių šventę Čikagoje rengė JAV ir Kanados Lietuvių Bendruomenių valdybos. Techniškai organizavimo darbams atlikti buvo pakviesta JAV LB Čikagos apygardos valdyba. Uždavinį ir jo vykdymo sąlygas išsiaiškinusi bei išnagrinėjusi pirmąją šventę organizavusio komiteto sunkumus, ji nutarė tokio organizavimo būdo atsisakyti, komiteto nesudaryti. Po pareigas eiti apsisprendė pati apygardos valdyba. Vyriausiojo darbų vykdytojo uždavinį patikėjo man. Tačiau aš nebuvau paliktas be priežiūros, nes apie darbų eigą turėjau pranešinėti apygardos posėdžiuose, išklausti jos narių nuomonės ir paklusti posėdžio sprendimams. Pasirodė, kad toks uždavinio vykdymo būdas buvo per geras, ir su apygardos valdyba ne kokių bėdų man nebuvo.“

Per gan trumpą laiką parengiau darbų planą, paskirsčiau jį į sritis, kiekvienos srities darbą tiksliai aprašiau ir taip paruoštą planą pateikiau apygardos valdybai patvirtinti. Kiekvienai sričiai numatytiems dar-

bams kviečiau po vadovą, iš karto įteikdamas jam numatyto darbo aprašymą, kuriame taip pat buvo nurodytos ir bendradarbiavimo su kitais pareigūnais gairės, palikdamas jam teisę susikviesti savo talkininkus ir su jais dirbti. Jeigu gerai prisimenu, iš viso buvo trylika tokių atskirų sričių, taigi trylika atskirų komisių.

Darbas prasidėjo sklandžiai, tačiau tuojau teko ir sutrikti. Pirmiausia kai kam nepatiko toks organizavimo būdas: kaip galima apsieiti be komiteto, tiksliau — be autoriteto. Mat, visa šventės organizacinė sąranga buvo sudaryta iš tuo laiku dar labai naujų ateivių, sovietinio okupanto iš Lietuvos išvytų ir Amerikoje įsikurdinusių lietuvių, dar nesėjusių to reikiamo „autoriteto“ įsigyti. Tai nepatiko kai kuriems ankstesniosios išėivijos veikėjams, tačiau daugiau nepasitenkinimo reiškė kaip tik tie naujieji ateiviai, jau kai kuriuos renginius, tarp jų ir pirmąsias dainų ir tautinių šokių šventę, rengė ankstesniosios išėivijos autoritetų globjami. Nepaisant, koks gudrus ir sumanus bei veiklus tu būtum bet visgi esi dar žalias „dypukas“ (tokiu žodžiu „Displaced person“ dariniu naujieji ateiviai buvo pravaduojami), ir tu nieko nepadarysi, nes neturi „kepurės“. „Kepurės, va ko tau reikia, kepurės“, — skandavo jie privatuose pokalbiuose, susirinkimuose, net spaudoje. „Tavęs čia niekas nepažįsta, todėl su tavimi niekas nesiskaitys, nepažįstas, šventei reikia „išėivijos“ mokėsiu, o valdžios tau jų neduos, turėsi galybės visokių mokesčių mokėti, „dypuko“ renginio nuo tų mokesčių jos neatleis, nes dar nežinai, nei kur kreiptis, nei kokių leidimų prašyti. Dar net nesukalbėsi. Atsirado vadovas. Pats gali organizuoti, lakstyti, nu-

rodytus darbus dirbti, bet tokiame renginyje pirmininkauti turi koks nors vietinis klebonas ar kitas toks pats autoritetas. Tas, kuris jau su „kepure“ — skambėjo jų „filosofija“.

Komitetą sudaryti įtaigavo dar ir kitos priežastys. Mat, dar Europoje naujųjų išėivų „dypukų“ telkinuose labai stipriai išsikerojo partinis pasiskirstymas, ir dėl to vieni kitiems į atlapus įsikibę pūrtėsi vikininkai ir kitokiuose junginiuose susibūrę skirtingų partijų žmonės. Jie irgi buvo autoritetai, tokias „kepure“ ir kultūrinuose renginiuose norėjo dėvėti. Mazai jiems reikėjo, kad šventę rengia bendroji visų lietuvių jungtis, nepartinė, nepasaulėžiurinė, jų pačių pripažinta Lietuvių Bendruomenė, o techniškos darbus vykdė jų pačių demokratiškai išrinkta vadovybė. Šalia jos jiems turėjo būti dar ir komitetas, sudarytas iš visų partijų atstovų. „Jeigu tautinių šokių šventę ruoš vien frontininkai, tai krikščionys demokratai, tautininkai, liaudininkai ir kiti partiečiai į ją neis“ — skardėjo balsai.

Komitetas turėjo būti tik autoritetų telkinys. Techniškų darbų nevykdantis, posėdžiaujantis, nurodantis, dargi kritikaujantis dirbančiuosius.

Koks dirbantys organizatoriai norėtų tokius pavalkus užsidėti? Todėl apygardos valdyba, priimdama tai dėmesin ir darbui atlikti norėdama susidaryti lengvesnes sąlygas, ypač kai visi talkininkai šventės organizavimo darbus galėjo dirbti tik laisvalaikio, nes dienos, o kartais dar net vakarais ir savaitgaliais, jie turėjo dirbti savo šeimų išlaikymui, tų visų kepurų bei komitetų ir laiką gaisinančių posėdžių jie vengė. Vėliau šie reikalai susitvarkė. (B.d.)

ALDONA MUS PALIEKA...

Beveik trisdešimt metų žmonės, paskambinę telefonu į „Draugą“, išgirdavo moterišką balsą, ištariantį tik vieną žodį: „Draugas“. O kiek per tuos dešimtmečius buvo skambūčių, turbūt niekas negalėtų suskaičiuoti, juo labiau Aldona Sobieskienė, kurios balsas pirmiausia pranešdavo skambintojams, kad pasiekė lietuvišką dienraštį Čikagoje.

Aldona taip pat buvo pirmoji, sutikta visų, įžengusių pro „Draugo“ pastato duris. Ji ir pašto ženklais klientus aprūpindavo, ir nedidelius siuntinėlį persiųsdavo, vis šiemet pastate yra ir pašto įstaiigos skyrius. Bet daugiausia reikalų turėjo su lietuviškąja visuomene — iš arti ir net labai toli.

Į Aldoną kreipdavosi, jei laiku neatėjo dienraštis, jei nepatiko straipsnis, jei negražiai atrodė nuotrauka, jei rašinys per ilgai užsigulėjo ant redaktorių stalo... Nepaisant jos ištikimybės, kad laikraščio redagavimas priklausė redaktoriams, žmonės vis tiek „išliedavo“ į jos ausį, ką tik turėjo ant širdies. Ir gerus, ir piktus žodžius.

Aldona Sobieskienė pradėjo „Draugo“ administracijoje dirbti 1969 m. birželio 30 d. Tuomet vyriausias redaktorius buvo kun. Pranas Garšva, MIC, administratorius kun. Jonas Spurgis, MIC, kurį netrukus pakeitė kun. Petras Činikas, MIC. „Draugo“ reikalų vedėjas buvo Remigijus Valaitis. Visi jie jau Anapus žvaigždynų.

Administracijoje dirbo Eugenija Daugirdienė, Stefanija Jonutis, Teodora Plytnikienė ir, žinoma, Andrius Daugirdas, kuris rūpinosi surinkti skelbimus ir padidinti prenumeratorių skaičių. Spaustuvėje tuo metu dirbo daug brolių ir t. marijonų, kurie nešė didžiųjų spausdintuvų darbų našta. Šioje spausdintuvų buvo tuomet spausdinamas „Laivas“, „The Marian“, „Krikščionis gyvenime“ knygų serija ir daug kitų, periodinių bei neperiodinių leidinių. Beje, rinkimas buvo atliekamas karštu švinu, tad darbas nevesinamoje spausdintuvų buvo ir karštas, ir nešvarus: baltarankiams čia buvo nevieta...

Aldona Sobieskienė su malonumu prisimena kun. Andrių Naudžiūną, uoliai skaičius korektūras (vėliau Kazys Bradūnienė ir daug kitų), kun. Juozą Vašką, kun. Vytautą Bagdanavičių, sąžiningai ir kruopščiai vadovavusių Lietuviškos knygos klubui, įsteigiam padėti, kad mūsų rašytojų knygos išvytų pasaulį. Vėliau iš to išsivystė ir „Draugo“ romano konkursas, kurį laimėjo daug žymių mūsų rašytojų. „Draugas“ po to išleisdavo ir laimėjusius, ir kai

kuriuos nelaimėjusius romanus.

Ji prisimena ir dideles, su kaktuvines „Draugo“ šventes — koncertus, pokylius, į kuriuos susirinkdavo gausybė svečių. „Draugas“ anuomet turėjo gerokai per 20,000 skaitytojų, taip pat daug labai gerų bendradarbių, rėmėjų. Redakcijoje, be kun. Prano Garšvos, dirbo Bronius Kviklys, Algirdas Pužauskas, Aloyzas Baronas ir kiti. Periodiškai dirbo arba talkino ir dabartinis „Draugo“ moderatorius kun. Viktoras Rimšelis, MIC. Šeštadieninį „Draugo“ priedą pradėjo redaguoti kun. Juozas Prunskis, vėliau perėmė Kazys Bradūnas, o dar vėliau — Aušrelė Liulevičienė (dabar priedą redaguoja D. Bindokienė, kuri, kun. Garšvai mirus 1992 m., perėmė ir vyriausios redaktoriaus pareigas).

Paklausus Aldonos, kas jai, tiek metų čia dirbusiai, paliko didžiausią įspūdį, ji diplomatiškai atsakė pasakyti... O iš visų svečių bei lankytojų išskyrė Hollywood aktorę lietuvaite Ann Jillian — Jūrātę Nausėdaitę, kuri buvo vienos lietuvių tautinių šokių šventės

Aldona Sobieskienė. Nuotr. Jono Kuprio

pranešėja ir, atvykusi į Čikagą, ta pačia proga apsilankė „Drauge“. Jūrātė-Ann buvusi tokia maloni, draugiška ir linksma, kad jos prisiminimas iki šiol neišdilo.

Šį penktadienį, gegužės 14 d., yra paskutinė Aldonos Sobieskienės diena „Draugo“ administracijoje. Ji vargiai bus pakeičiama dėl savo plataus visų „Draugo“ reikalų pažinimo ir mokyjimo „susitvarkyti“ bet kurioje situacijoje. Ji palieka sunkiai užpildomą spragą ir su dėkingumu visuomet prisiminsime mūsų Aldoną.

D.B.

TARP MŪSŲ KALBANT

LIETUVIAI PIETŲ SLAVŲ ŽEMĖJE (II)

Kadaise buvo likimo lemta gyventi ir dirbti vokiečių okupuotoje Jugoslavijoje (Slovėnijoje). Kaip žinia, 1991 m. Slovėnija pasiskelbė nepriklausoma valstybe. O Jugoslavija, kurios sudėtyje buvo Slovėnija, baigia pranykti iš pasaulio žemėlapių. Slovėnija ir Lietuva, atlikusios viena kitos pri pažinimą, plečia abipusius santykius. Slovėnijos prezidentas neseniai lankėsi Vilniuje. Žiniasklaidos teigimu, Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus ir Slovėnijos prezidentas Milan Kučan daug dėmesio skyrė tarptautines padėties ir karo Jugoslavijoje aptarimui.

Nedaug kas beliko iš Jugoslavijos valstybės. Buvusios Jugoslavijos teritorijoje dar vis siaučia karo šmėkla. Nepriklausomybė paskelbusiose Kroatijos ir Slovėnijos respublikose, palyginti ramu.

Galima sakyti, kad Antrojo pasaulinio karo metu Slovėnijoje atsidūrę lietuviai taip pat gana ramiai gyveno. Tuo metu Vakaruose jau šeiminkavo sąjungininkai, o Rytuose i priekį veržėsi sovietų kariuomena. Sąjungininkų lėktuvai dažnokai bombarduodavo. Tačiau pas mus užkeldavo oro pavojaus paskelbimo. Bombos dažniausiai krisdavo kitose vietovėse. Vieną kartą virš Marburgo pasirodė lėktuvai bombomis apmetė valdžios įstaigas. Nukentėjo „Arbeits-

samtai“, „Arbeitsfrontai“, taip pat policijos ir nacių partijos būstinės.

Ne visiems mūsų šeimoms pavyko išvengti bombardavimų. Vieną dieną netikėtai keliolika vyrų palietė „komandiruotę“. Sunkvežimiu pasiekus Marburgo miestą, visi buvo „ikinkyti“ į darbą. Teko dirbti prie apgriautos partijos centrinės būstinės tvarkymo. Pirmos dienos vakarą staiga sužviogė oro pavojaus sirena. Išsinešdine pro duris, bėgome ten, kur bėgo vietiniai gyventojai. Netrukus pasigirdo ir bombų sprogdimai. Išgąsčio paveikti, meldėmės ir prašėme Visagallo pagalbos. Nėperdant pasakius, buvo baus! Atšaukus pavojaus, kiutino me atgal. Grįžome fiziškai ir dvasiškai išsekę. Anksti rytą atsikėlė, klaidžiodami nepažįstamo miesto gatvėmis, šiaip taip suradome savo darbo vietą.

Kartu dirbo ir amerikiečiai, karo belaisviai. Mes nepersitengdami nešiojome plytas, baldus ir kitokius rakandus. O amerikiečiai statiai simuliuavo, nekreipdami dėmesio į sargybinius. Vieną dieną jiems buvo patikėtas fortepijono nuleidimas iš apgriauto namo trečiojo aukšto. Amerikiečiai trūsė ištisą pusdienį. Paskui, virvėmis aprišę fortepijoną, ėmė pamažu leisti žemyn. Leido, leido ir... visiškai paleido. Krisdamas fortepijonas subyrėjo į šipulius. Vokiečiai stvėresį už galvų. Mes patyliukais šaipėmės, o amerikiečiai, mosikuodami rankomis, teigė, jog fortepijonas netyčia išsprūdo iš rankų.

Vokiečiai draudė bet kokią bendravimą su belaisviais. Vis tik kai kuriems pavyko susidraugauti. Amerikiečiai rūkėdavo Raudonojo Kryžiaus siunčiamas cigaretes ir gardžiuodavosi šokoladu. Vienam mūsų, buvusiam gimnazijos mokytoju, vertėjaujančiam, prasidėjo mainikavimas. Duoną mainydavome į cigaretes ir šokoladą. Duonos gaudavome vienoje kepyklėlėje, kurios savininkas buvo senstelijęs slovėnas. Žinoma, reikėdavo „pa-“

“cigaretėmis. Ak, tasyk būdavo smagu užtraukti kvapnų „Camel“ dūmą ir už-

DOVANOS MUZIEJUI

Neseniai iš JAV į Lietuvą atkeliavo net 13 siuntinių su knygomis ir kitais spaudiniais. Šiuos siuntinius atsiuntė žanavykai, dabar gyvenantys Amerikos žemyn: Juozas Kriaučiūnas iš Putnam, Vytautas Alksnis iš Ashford ir Pijus Pažerūnas iš Melrose Park. Siuntiniuose radome labai vertingų daiktų: „Lietuvių enciklopediją“, visas kompleksas, Broniaus Kviklio „Mūsų Lietuva“ 4 tomai; žanavykų rašytojų: P. Orntaitės, P. Lemberio, V. Kudirkos, vyskupo Pranciškaus Butio, Julijos Pranaitytės, Kazio Puidos, Prano Naujokačio ir kitų kūrybos knygos; leidinio „Lietuvių dienos“ 15 metų komplektai, knygos apie BALF, lietuvių veiklą; įvairūs metraščiai, žinyrai, istorijos ir etnografijos knygos, albumai. Visą išvardinti neįmanoma.

Zanavykiškas ačiū: Juozui Kriaučiūnui, Vytautui Alksniui ir Pijui Pažerūnui už indėlį mūsų istorijai ir kultūrai. Šių žmonių vardus su pagarba tars Zanavykiškos žmonės, o muziejaus taryba suteikia jiems Zanavykų krašto muziejaus mecenatų vardus.

BRONĖ SAKALAUŠKINĖ
Zanavykų krašto muziejaus darbuotoja

ANSAMBLIS „PASTORALĖ“ ŠVENTĖ 20-METĮ

Balandžio 18 d. Filharmonijoje Kauno sakralinės muzikos mokyklos choras ir ansamblis „Pastoralė“ šventė 20-ties metų jubiliejų (meno vadovė ir dirigentė N. Jautakienė, koncertmeisteris B. Vasilauskas). Dviejų dalių koncerte buvo atliekamos lietuvių liaudies dainos, senovinė klasikinė muzika ir giesmės, ne kartą skambėjusios JAV, Kanados, Jugoslavijos, Portugalijos, Vokietijos, Austrijos, Norvegijos bažnyčiose. Pirmasis jubiliejinis koncertas buvo surengtas Kauno arkikatedroje bazilikoje. Chorą ir ansamblį jubiliejaus proga sveikino Šiaulių vyskupas E. Bartulis. Jis perdavė šventinčiam dvidešimtmėję „Pastoralę“ šventojo Teodo Jono Pauliaus II apaštališkąjį palaiminimą. Choris ir jų vadovė sveikino S. I. Marjosiūtę, Kauno miesto švietimo ir kultūros įstaigų atstovai, kiti miesto chorai. Deklamacija už palinkėjimus Kauno sakralinės muzikos mokyklos įkūrėja, „Pastoralės“ meno vadovė ir dirigentė N. Jautakienė sakė: „Aš laiminga, matydama, kaip tas gėris, kurį jaunas žmogus gauna per muziką ir giesmę, tampa jo gyvenimo dalimi, pripildo jį šviesos ir artina prie Dievo“.

BŽ, 1999, Nr. 8

krimsti šokolado. Deja, neilgai truko mūsų pradėtas „ekonominis“ bendravimas. Vokiečiai, nežinia kodėl, nebeatvedavo belaisvių, o mus visus sugrąžino į pirmąją vietą.

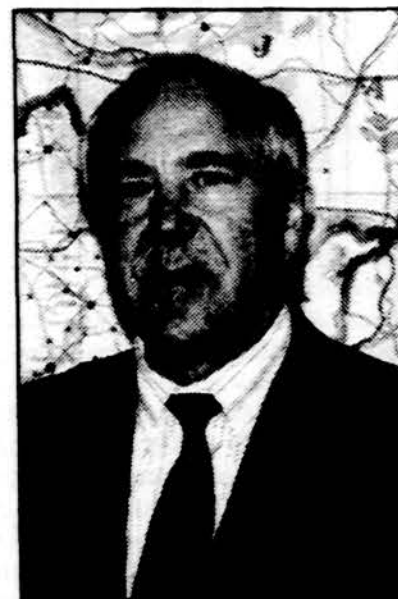
Petras Petrutis

AUDRŲ VĖTRŲ NEPABŪGĖS

Mūsų tautiečiams, net visą pasaulį apkeliausiems, kai tik užsuka į Čikagą — „Draugas“ yra kelio galas. Metams slenkant „Draugą“ aplankė daug žymių, ir ne taip žymių, svečių, tačiau visi mielai laukiami, sutinkami ir vienuodai „Draugui“ svarbūs.

Vieno įdomiausių svečių sulaukėme šios savaitės pirmadienį. Tai tolimojo plaukiojimo kapitonas Algimantas Petras Požela.

Jis į Michigan ežero uostą atplaukė Lietuvos kroviniu laivu „Kapitonas Kaminskas“. Šis laivas yra 14,500 tonų talpos, turi 17 žmonių igulą ir atplukdė plieną, daugiausia iš Švedijos. Atlikęs savo užduotį Čikagoje, „Kapitonas Kaminskas“ plauks į Kanadą (Thunder Bay uostą), kur paims kviečius, skirtus Ispanijai.

Kpt. Algimantas Požela.

Tolimojo plaukiojimo laivus per jūras ir audras kpt. Požela „vairuoja“ jau 10 metų. Jis yra kilęs iš Pakruojaus, užaugęs Panevėžyje, taigi, toli nuo plačių vandenių, tačiau meilė jūrai ir laivininkystei paskatino studijuoti jūrininkystės mokslus (St. Peterburge, Odesoje ir kitur), o paskui leistis per jūreles-mareles.

Į didžiųjų ežerų uostus šis ir kiti Lietuvos krovinių laivai atplaukia kelis kartus per metus, iki gruodžio mėnesio, kuomet ežerai apsidengia ledu. Kapitonas P. Požela laive dirba šešis mėnesius, po to turi „atostogų ant tvirtos žemės“.

AŠTUONERIŲ METŲ KŪRYBA — „GRĮŽKELIJE“

Su nauja poezijos knyga „Grįžkelis“ savo 60-metį pasitiko poetas, vertėjas Mykolas Kartiauskas. Rašytojų sąjungos klube poeto sukaustuviame vakare dalyvavo gausus būrys gimtojo Pasvalio krašto žmonių, jubilato poeziją skaitė aktorės Aldona

S K E L B I M A I

Ivairūs

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Čikagos miesto leidimą. Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukštas S. Kana kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(773) 581-8654

TAISOME SKALBIMO MAŠINAS, ŠALDYTUUVUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VĖSINUVUS.
H. DECKYS
TEL. 773-585-6624

Perkate automobilį?
Turite kredito problemų?
Nėra kredito istorijos?
Pirmas automobilis?
Neilgai naujame darbe?
Ką tik atvykote į JAV?
Ne problema!
Žemos automobilio kainos!
Maži mėnesiniai mokesčiai!
Nėra pradinio mokesčio!
Galėsite sėst už vairo šiandien!
(630) 207-2748

Atliekame namų išorės darbus: kalame visų rūšių „sidings“, dedame „seamless gutters“ ir „soffits“. Turime draudimus. Skambinti **Romul: 708-728-0208**

ATTENTION IMMIGRANTS!
Canada is accepting applicants for **Permanent Residence!**
Anyone can apply.
For free information call:
1-773-282-9500
GTS concentrating in immigration to Canada
www.redeusa.com

Studentė iš Kauno (tėvai daktarai) ieško išsinuomoti šiaurinėje Čikagos dalyje ar šiauriniuose priemiesčiuose erdvų, atskirą kambarį nerūkančję aplinkoje. Tel. 773-255-4946.

Kumpytė ir Olita Dautartaitė, apie M. Kartiausko kūrybą kalbėjo poetas Valdas Kukuvalis ir literatūros kritikas Valentinas Sveticas.

M. Kartiauskas Eltos korespondentei sakė, kad „Danieliaus“ leidyklos išleistas rinkinys „Grįžkelis“ yra bene dešimtoji poezijos knyga. Anot autoriaus, tai, kas netilpo į eilėraščių ir poemos, jis sudėjęs į dviejų dalių apysaką „Viskas buvo šventa“ ir romaną „Ričas“. Rašant prozą, galima išsaugoti gimtojo krašto žmonių autentiškumą sakinius. Į kažkada gyvenusių kraštiečių balsus girdimą atmintį turintis rašytojas gali atsilipti ta patia tarpe, kalbėtis su jais tomis pačiomis temomis.

„Grįžkelyje“ yra apie 100

Nekilnojamo turto

GREIT PARUODA

RE/MAX REALTORS
(773) 590-0205
(708) 425-7160

RIMAS LSTANKUS

• Greitas ir sąžiningas pataravimas
• Nuosavybės įkainavimas veltui
• Perkame ir parduodame namus
• Pensininkams nuolaide

Realmart
Realty Group Inc.
6602 S. Pulaski Rd.
Chicago, IL 60629

BALYS BUDRAITIS
Broker Associate
Patarnauja įvairių nuosavybių pirkime bei pardavime, mieste ir priemiesčiuose. Suinteresuoti skambinkite **BUDRAITIS**
Bus. 773-585-6100 Pager. 312-368-8307
Fax 773-585-3997

Jeigu jums reikalinga slauga 24 val. parą, rasite tai Apolonijos namuose. Atskiras kambarys, šviežias maistas ir visos kitos reikalingos paslaugos.
Tel. 773-863-8980

Ieškome lietuvių moters prižiūrėti vyr. amžiaus moterį Philadelphia, PA lietuvių apylinkėje. Galimybė dirbti ir kitur. Skambinti Aušrai: 215-744-6532

RADIO ROSARY - WNDZ AM 750
Weekdays 11:45 am, Sat. 9:30 am.
"Pray the rosary every day to obtain peace in the world".
Our Lady of Fatima.

Greitai reikalingi 2 arba 3 darbininkai daržovių ūkyje. Savininkai lietuviai. Darbas 40-50 val. per savaitę; kambarys ir maistas; \$6 į val. Anglų kalba nereikalinga. Sezoninis darbas nuo dabar iki rugsėjo imtinai. Skambinti Vaidai, tel. 215-733-9643

eilėraščių ir jų ciklų fragmentų, parašytų per aštuonerius metus. Pasak autoriaus, grįžkelis — tai ne sugrįžimo į gimtinę kelias, nes sugrįžti neįmanoma. Išėjimas — ir lyg su šaknimis išsirauni. Tai — kryžkelė, kur visada esi matomas iš dviejų pusių — ateinantis ir nueinantis. Rašytojas sako niekada neišėjęs iš savojo krašto. Gimtinės negalima nustumti jokiais buldozeriais. Net su žeme sulygintos sodybos vietoje po kiek metų pagriovys išauga kokia gėlė — tarsi stebuklas. Tėvynė prasideda nuo gimtojo slenksčio, paprasčiausios takozolės. Pasak poeto, vėl skambiai deklaruojama meilė tėvynei nėra joks nuopelnas, bet kiekvieno žmogaus pareiga. (Elta)

„Pastoralės“ ansamblis koncerto metu.

Bulvišiosis Valkininkų kaimas

Viktoro Kapočiaus nuotrauka

KOL NEATSIGAUS KAIMAS NESUKLESTĖS IR LIETUVA

Sudėtinga ir nelengva laikotarpį gyvena Lietuva. Bene labiausiai vargsta kaimiečiai. Sugriuvus nelaisvės sienoms, griuvo ir jos planinė darbo bei prekybos sistema. Išėjusi į laisvą pasaulį, Lietuva rado labai griežtai tarp firmų ir valstybių padalintas interesus ir svarbiausia, rinkas, todėl Lietuvai liko apgailėtini likučiai, nemokios Rytų kraštų rinkos. Į tas rinkas kol kas galima vežti viską, tačiau užmokestis negarantuotas, vežėjas nesaugus. Visa tai gniuždo Lietuvos ekonomiką. Dalis pramonės įmonių, padedami investitoriai, pertvarko savo gamybą ir pradeda atsigaivinti. Blogiausia su kaimu. Nors žemės reformos dėka dauguma norėjusių ūkininkauti atgavo savo žemę, tačiau ūkininkas savo produktų nei normaliai parduoti, nei juo labiau eksportuoti negali, nėra rinkų. Užsienio investitoriai kaimu nesidomi. Nemėgsta kaimo problemų ir valstybės vyrai, nors daugelio jų tėvai tik vakar atsitiesė nuo žagrės. Todėl ir skursta kaimas, netgi blaivesnių prosvaitų neižiūrėdami, kol neatsigaus kaimas, nesuklestės Lietuva.

Kur išeitis, kaip prikelti mūsų kaimą, o kartu ir Lietuvą?

naujam gyvenimui. Išeitis turi būti surasta, nes laisva demokratine visuomenė negali palikti likimo valiai dalies sagriuvo ir jos planinės darbo bei prekybos sistemos. Išėjusi į laisvą pasaulį, Lietuva rado labai griežtai tarp firmų ir valstybių padalintas interesus ir svarbiausia, rinkas, todėl Lietuvai liko apgailėtini likučiai, nemokios Rytų kraštų rinkos. Į tas rinkas kol kas galima vežti viską, tačiau užmokestis negarantuotas, vežėjas nesaugus. Visa tai gniuždo Lietuvos ekonomiką. Dalis pramonės įmonių, padedami investitoriai, pertvarko savo gamybą ir pradeda atsigaivinti. Blogiausia su kaimu. Nors žemės reformos dėka dauguma norėjusių ūkininkauti atgavo savo žemę, tačiau ūkininkas savo produktų nei normaliai parduoti, nei juo labiau eksportuoti negali, nėra rinkų. Užsienio investitoriai kaimu nesidomi. Nemėgsta kaimo problemų ir valstybės vyrai, nors daugelio jų tėvai tik vakar atsitiesė nuo žagrės. Todėl ir skursta kaimas, netgi blaivesnių prosvaitų neižiūrėdami, kol neatsigaus kaimas, nesuklestės Lietuva.

Šiuolaikinis Lietuvos kaimas išsiskiria iš daugelio laisvai gyvenusių industrializuoto pasaulio šalių žemės ūkio tuo, kad dėl pinigų trūkumo ūkininkai labai mažai naudoja cheminių medžiagų ir mineralinių trąšų. Tokia gamyba pagal šiuolaikinius Vakarų standartus prilyginama ekologinei, atitinkanti aukščiausios kokybės standartams. Už tokią produkciją mokama aukštesnė kaina. Atrodytų, belieka nustoti naudoti ir tuos mažus cheminių medžiagų kiekius ir mūsų ekologinė produkcija užpildys vidaus rinką, ją bus galima sėkmingai eksportuoti net į Europos sąjungą, visą Lietuvą bus gali-

ma paskelbti ekologine žemės ūkio šalimi, bet visa tai neatsiranda savaime, tam reikia žinių ir profesionalumo.

Antra mūsų kaimo problema, tai atsiradusi kaimo žmonių bedarbiystė, kilusi dėl didelio kaimo gyventojų skaičiaus ir ūkio smulkumo. Išeitimi čia gali būti daug rankų darbo reikalaujanti žemės ūkio produkcija: daržovės, uogų, vaisių, o taip pat gėlių, daugiamečių žolių sėklų, netgi vynuoginių sraigų, stručių ir augalų, gyvulių auginimas. Juo labiau, kad dalį produkcijos dabartiniu metu importuojame iš užsienio. Kaip pavyzdį galima paminėti pas mus pradėtus gaminti ir vaikų pamėgtus jogurtus. Jų gaminiui vartojamos brangios, išeitinės braškių uogienės, kurias mes galėtume pasigaminti vietoje, bet velgi trūksta žinių ir iniciatyvos. Panašiai pavyzdžių yra ir daugiau. Visa problema glūdi mūsų abejingume pažangai, nelankstume ir nemokėjime, prekiaujant ir dirbant, prisitaikyti prie naujų pakitusių rinkos sąlygų. Viso to priežastis iš dalies yra tai, kad mūsų ūkininkai dar neturi patirties, belieka nustoti naudoti ir tuos mažus cheminių medžiagų kiekius ir mūsų ekologinė produkcija užpildys vidaus rinką, ją bus galima sėkmingai eksportuoti net į Europos sąjungą, visą Lietuvą bus gali-

ma paskelbti ekologine žemės ūkio šalimi, bet visa tai neatsiranda savaime, tam reikia žinių ir profesionalumo.

ma paskelbti ekologine žemės ūkio šalimi, bet visa tai neatsiranda savaime, tam reikia žinių ir profesionalumo.

ma paskelbti ekologine žemės ūkio šalimi, bet visa tai neatsiranda savaime, tam reikia žinių ir profesionalumo.

LIETUVOS ŠAULIAI PRISIMINĖ VL. PUTVINSKIO MIRTIES SUKAKTĮ

1995 metais Šiauliu „Aušros“ muziejaus išleistoje, pagal Emilijos Putvinskienės užrašus ir atsiminimus, knygoje „Atsiminimai“, rašoma: „Tarp Sąjungos tarnautojų buvo priklausančių vilkams. Jie sąmoningai stengėsi kliudyti šaulių veiklai. Del to dirbti buvo labai sunku. Vlado sveikata ne dienomis, bet valandomis nyko. 1928 metų lapkričio 23-ąją švęsta kariuomenės diena. Buvo vėjuota, šalta. Per tas iškilmes Vladas peršalo ir susirgo gripu. O gripo pasekmė — inkstų liga. Gruodžio mėnesį jis atsigulė Raudonojo kryžiaus ligoninėn, kur gydytojo Parčevskio prižiūrimas išbuvo porą savaitių. Kiek sustiprėjusį jį parsivežiau į Grauzikus, bet čia vos dvi savaites pavyko jį palaikyti. Sustiprėjęs jis būtinai norėjo grįžti Kaunan, nes jį traukė pradėtas darbas. Paskutinėmis sausio dienomis išlydėjau jį atgal Kaunan ir, išbuvusi ten kokią savaitę, grįžau trumpam į Grauzikus sutvarkyti ūkio reikalų. Be to, po paskutinės ligos ir pati dar nebuvau sustiprėjusi. 1929 metų žiemą buvo bjauriai šalta. Sniego labai daug prisnigo. Autobusai nekursavo, tik arkliais galėjai pasiekti geležinkelį. Išvažiuo-

dama iš Kauno ir atsisveikindama su juo vagone visai nenujaučiau, jog tai paskutinis mūsų atsisveikinimas. Nejutome, jog likimas jau yra pakėlęs savo ranką ir amžinai perskiria mus“.

Tai buvo paskutinis Vlado ir Emilijos Putvinskių susitikimas. Kovo 5 dieną po ilgai tęsusios ligos Lietuva neteko žymaus visuomenės veikėjo, Lietuvos Šaulių sąjungos įkūrėjo ir ideologo, knygnešio ir publicisto, Tėvynės patrioto — Vlado Putvinskio. Lietuvos šauliai neteko savo Tėvuko, kaip jis buvo maloniai vadinamas tikrųjų šaulių ir bendraamžių.

Pažymint Vl. Putvinskio mirties 70-ąsias metines, kovo 6 dieną Kauno Vytauto Didžiojo karo muziejaus sode prie Vl. Putvinskio biusto buvo organizuotas minėjimas.

Šaulių rikiuotės išsikiavus prie biusto, LŠS vadas majoras L. Bakaitis ir Kauno apskrities Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės vadas ats. vyr. leitenantas R. Dunauskas susirinkusiems šauliams papasakojo apie Vl. Putvinskio gyvenimą, jo nuopelnus mūsų valstybei, prašė šaulius imti garbingą pavyzdį iš tarpukario Lietuvos šaulių.

kėjai ima uždelsti užmokėjimą už produkciją. Išsisukti iš tokio užburto rato ūkininkams labai sunku, nes kitų produkcijos rūšių gamybos technologijos jiems dažniausiai nežinomos, nėra galimybių bent rinkos poreikių išsiaiškinti. Čia jam galėtų padėti turtinga pasaulio lietuvių profesionalų patirtis nepriklausomai nuo to, kur jie gyvena ir ką jie veikia. Svarbiausia jų noras padėti Lietuvai.

Siekiant padėti atsikuriančioms ūkininkams, o per juos pagyventi ir visą Lietuvos ekonomiką, grupė Amerikos ir Lietuvos profesionalų susibūrė prie Lietuvos žemės ūkio universiteto žemdirbystės katedros steigia ūkininkų paramos fondą, kuris vadinsis „Kaimo pažangos Lietuvoje remimo fondas“.

Fondo svarbiausias uždavinys yra remti šeimyninių ir kitų ūkių veiklos efektyvumą didinančias programas, skatinti paklausą turinčių produktų gaminimą ir pardavimą vidaus, o ypač užsienio rinkose. Kartu fondas numato remti žemės ūkio technikos ir technologijų modernizavimo projektus bei programas, perleisti pažangiausią pasaulio žemės ūkio informaciją Lietuvos ūkininkams, padėti žemės ūkio mokslo ir mokymo įstai-

goms remti ekologinių ūkių ir žemės ūkio produkcijos įvairovės plėtrą. Fondo iniciatoriai bus labai dėkingi ir stengsis palaikyti ryšį su visais Lietuvos patriotais ir profesionalais, kurie idėjomis, pasiūlymais, patyrimu ar materialine parama prisideda prie fondo steigimo ir jo uždavinių įgyvendinimo. Visus galvojančius paremti fondo steigimą, kvistume į šią metų liepos 18 iki rugpjūčio 1 d. numatomą fondo steigimo kelionę po Lietuvą, kurios metu numatoma važiuoti nuo Vilniaus iki Šalčininkų, Daugų, Seirijų, Marijampolės, Raseinių, Varnių, Kretingos iki Nidos ir Palangos. Veliau grįžti į Vilnių per Šiaulius, Gruzdžius, Biržus, Uteną. Kelionės metu bus galimybė susipažinti su kaimo problemomis, patikslinti fondo uždavinius. Išlaidos kelionei turėtų būti minimalios.

Dabartiniai Kaimo pažangos Lietuvoje remimo fondo steigimo iniciatoriai yra Jungtinės Amerikos Valstijose, Ambroze Zatkus, telefonas 1-909-887-6014 ir profesorius P. Lazauskas, Lietuvos žemės ūkio universitete telefonas 370-7-296829 ar 296772. Faksas 370-7-296531 ar 296500; adresas: Lietuvos žemės ūkio universitetas 4324. Kaunas — Akademija, Lithuania.

Prof. Petras Lazauskas

Šaulio priesaika.

DRAUGAS, 1999 m. gegužės 13 d., ketvirtadienis

5

Po pasisakymų naujai stojantiems į Šaulių sąjungą jaunieji šauliai iškilmingai pasisveikino Dievui ir Tėvynei garbingai tęsti mūsų senelių ir tėvų pradėtą darbą vardan Lietuvos ir tautos gerovės. Po pasisveikimo jaunosios šaulių pasveikino šaulių vadai ir

palinkėjo jiems stiprybės ir ryžto kilniame šauliškame darbe. Baigiantis renginiui prie biusto buvo padėtos gėlės. Vl. Putvinskio suformuota šauliškoji ideologija gyvuojanti ir gyvuos, kol gyvuos Lietuvos valstybė, kol bus gyvas bent vienas Lietuvos šaulys.

S. Ignatavičius

A.†A. ANTONINA M. PUTIS Yourga

Gyveno Naperville, IL, anksčiau Čikagoje, Marquette Parko apylinkėje. Mirė 1999 m. gegužės 10 d. 6:15 val. vakaro, sulaukusi 83 metų. Gimė Greenfield, MA.

Nuliūdę liko: sūnus Anthony Putis, CPD, Edward, marti Patricia; anūkės: Jennifer ir Julie Putis; sesuo Helen Aldonis, vyras Bruno.

Velionė buvo žmona Anthony Putis.

Velionė Antonina bus pašarvota ketvirtadienį, gegužės 13 d. nuo 3 iki 9 v.v. Petkus Lemont, 12401 S. Archer Ave (arti Derby Rd) ir penktadienį, gegužės 14 d. nuo 8 v.v. iki 10 v.v. Petkus Marquette, 2533 W. 71 St., Chicago, IL.

Laidotuvės įvyks penktadienį, gegužės 14 d. Iš laidojimo namų 10 val. ryto Velionė bus atlydėta į Šv. M. Marijos Gimimo bažnyčią, kurioje 10:30 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios už jos sielą. Po Mišių a.a. Antonina bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: sūnūs, anūkės, sesuo ir kiti gimnės.

Laidotuvių direkt. Donald M. Petkus Tel. 800-994-7600

Mylima Mamytė, Babunė ir Uošvė

A.†A. ERNESTINA GRAŽIENĖ

Mirė 1999 m. gegužės 9 d. sulaukusi 87 metų. Gyveno Čikagoje ir Melrose Park, IL.

Nuliūdę liko: sūnus Jokūbas, marti Gražina, anūka Jonas ir Aleksandra su vyru dr. Linu Simonačiumi; taip pat gimnės Floridoje, Boston MA, Hartford, CT, Lietuvoje ir Australijoje.

Velionė pašarvota ketvirtadienį, gegužės 13 d. nuo 3 iki 9 v.v. Palos-Gaidas laidojimo namuose, 11028 S. Southwest Hwy., Palos Hills, IL.

Šv. Mišios už a.a. Ernestiną Gražienę bus atnašaujamos penktadienį, gegužės 14 d. 10 val. ryto Pal. Jurgio Matulaičio misijos bažnyčioje, 14911-127 St., Lemont, IL. Po Mišių Velionė bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Vietoje gėlių, prisimenant a.a. Ernestiną, prašoma aukoti „Lietuvos Vaikų Vilčiai“ (Lith Children's Hope), „Saulutėi“ (Sunlight Committee) arba Lietuvos Jėzuitų gimnazijoms Vilniuje ir Kaune (Jesuit Baltic Project).

Kviečiame visus gimines ir draugus dalyvauti a.a. Ernestinos laidotuvėse ir pasimelsti už jos sielą.

Nuliūdę: sūnūs, marti, anūka ir kiti gimnės.

Laidotuvių direkt. Palos-Gaidas Funeral Home. Tel. 708-974-4410

DVEJŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A.

HIACINTAS SUVAIZDIS

Minint mūsų mylimo Vyro, Tėvo ir Senelio, kurio netekome 1997 m. gegužės 18 d. mirties sukaktį, šv. Mišios už Velionį bus aukojamos š.m. gegužės mėn. 16 d., sekmadienį, 11:00 val. ryto Šv. Antano bažnyčioje, Cicero, IL.

Prašome gimines, draugus ir pažįstamus tą dieną prisiminti Velionį Hiaciną savo maldoje.

Liūdinti šeima

A.†A.

MYKOLUI MORKŪNUI

mirus, žmonai ZINAI ir sūnui AUDRIUI reiškiame nuoširdžią užuojautą ir kartu liudime.

Justinas ir Vilnė Kirvelaičiai

Vytenis Kirvelaitis

Audrius ir Vilija Kirvelaičiai

Banking the way it should be!

MIDLAND BANKE galite pasišnekėti su draugais, nes mes — jūsų apylinkės bankas! Midland savininkai ir tarnautojai yra vietiniai žmonės.

Midland Federal
Savings and Loan Association
8829 S. Harlem Ave., Bridgeview 60455 • (708) 588-8400
4040 S. Archer Ave., Chicago 60632 • (773) 254-4470
2857 W. 66th St., Chicago 60629 • (773) 925-7400
www.midlandfederal.com

FDIC Insured

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Gegužė ir poezija — neatskiriama dvynė! Tad pasinaudokime proga ir pasiklausykime gražios poezijos gegužės mėnesį — penktadienį, gegužės 21 d., Jaunimo centro kavinėje, o šeštadienį, gegužės 22 d., Lietuvių dailės muziejuje Lemonte. Abiejų vakarų pradžia 7 val. vak. Poezijos dienas ruošia ir visus nuosirdžiai dalyvauti kviečia JAV LB Kultūros taryba.

Daumanto-Dielininkaičio jaunųjų ateitininkų kuopos susirinkimas sekmadienį, gegužės 23 d., vyks Ateitininkų namuose, tuojau po vakams skiriamą šv. Mišių Pal. J. Matulaičio misijoje. Susirinkimo mintis — „Ateitininkija čia - gyvena“. Visi dalyvaujame sportiškoje aprangoje.

Čikagos renginių kalendoriuje, spausdintame šio mėnesio pradžioje, netiksliai pažymėta, kad „Ulos“ ansamblio koncertus gegužės 19-30 d. Lemonte ir Čikagoje rengia Draugo fondas. Koncertų rengėja yra Lemonto „Spindulio“ tautinių šokių grupė, vadovaujama Rasos Poskočimienės.

Našlių, našliukų ir pavienių klubo narių susirinkimas šaukiamas šį penktadienį, gegužės 14 d., 1 val. po pietų, Šaulių salėje, 2417 W. 43rd Str. Visi širdingai kviečiami atvykti, pabendrauti, maloniai praleisti laiką. Po susirinkimo bus vaisės.

Čiurlionio galerijos kolekcijos antroji paroda, pavadinta „Žengiant į 2000“, atidaryma šį penktadienį, gegužės 14 d., 7:30 val. vak. Jaunimo centre (Čiurlionio galerijoje). Eksponuojami galerijoje esantys įvairių mūsų garsiųjų dailininkų kūrinių. Visuomenė maloniai prašoma atsilankyti.

Dail. Evos Labutytės kūrinių paroda, atidaryta Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje gegužės 7 d., tęsis iki gegužės 21 d. Raginame visus šią neeilinę parodą, pavadintą „Lietuvninkų ir Prūsų žemė“, aplankyti. Surošė Mažosios Lietuvos draugijos Čikagos skyrius.

Maria Aukštesniosios mokyklos Pavasario koncertas vyks gegužės 16 d., sekmadienį, 6 val. vakare, mokyklos salėje, 6727 So. California Ave. Pasirodys solistai, chorai, orkestras. Norintys daugiau informacijos skambinkite (773) 925-8686.

Per 40 organizacijų išstatė eksponatus Illinois gubernatoriaus Ryan su-ruoštoje etninėse moterų šventėje, jų tarpe Čikagos lietuvių moterų klubas. Illinois valstijos sekretorė Judy Baar Topinka aplankė lietuvių parodą ir pagyrė lietuvių moterų klubo atstoves už lietuviškos išlaikymo paaukotą laiką ir pastangas. Iš kairės: Birutė Zalatorienė ir valstijos izdininkė Judy Baar Topinka.

Cepelinai, kugelis, virtinukai ir kitokie lietuviški skanumynai! Kur? Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos mokyklos salėje (44-toji ir Fairfield Str.). Kada? Šį sekmadienį, gegužės 16 d., nuo 9 val. r. iki 1 val. popiet. Galite ten pat pavalgyti arba namo parsinešti. Kas ruošia? Moterų sąjungos 20-oji kuopa, o kviečiami visi!

Nepraleiskite puikiai susukto dokumentinio filmo apie Stalino laikų žiaurumus — „Stolen Years“, kurį pagaliau rodys Čikagos apylinkės WTTW 11-tas kanalas Atminimo dieną, geg. 31 d., 11 v.v. Filmas tiksliai apibūdina šį istorinį laikotarpį ir nesužvelkina komunizmo žiaurumų. Filmas turėjo būti rodomas kovo 4 d., tačiau kažkodėl buvo atidėta.

Maria Aukštesniosio mokykla, 6727 So. California Ave., praneša vasaros sporto stovyklų tvarkaraštį: birželio 14-17 d., ir 21-24 d., vyks krepšinio stovykla, 3-9 skyriams; liepos 5-9 d. bus futbolo (soccer) stovykla, 5-9 skyriams; liepos 12-16 d. vyks kėlio stovykla — teniso stovykla, 7-9 skyriams, bėgimo stovykla, 5-9 skyriams ir tinklinio stovykla, 3-9 skyriams. Registruoti, kreipkitės į Darlene Graf, tel. (773) 925-8686, ext. 30.

Visi, kurie klausėsi „Kanklių“ ansamblio koncertų, buvo labai patenkinti ir rengėjai — Kultūros tarybai, o ypač jos pirmininkei Marijai Remienei, pasakė daug gražių žodžių. Visuomenininkė Irena Kriaučiūnienė ne tik padėjo už puikų ir profesionalų „Kanklių“ koncertą, bet ta proga atsiuntė Kultūros tarybai 100 dol. auką. Kaip amerikiečiai pratę sakyti — žodžiai mieli, bet pinigine parama visuomet garsiau kalba, ypač, kai reikia ruošti lietuviškus kultūrinius renginius, kuriems lėšų visuomet stokoja. Tad ir Kultūros taryba yra labai dėkinga I. Kriaučiūnienėi.

MAŽLIETUVIAI VEIKIA TĖVIŠKĖS PRISIMINIMAI

Nors praslinko net keli dešimtmečiai, kai likimo galia buvo privertusi Mažosios Lietuvos Lietuvių draugijos narius aplėsti gimtąją žemę ir ieškoti užuovėjos svetimuose kraštuose, bet jie net šiandien jos dar nepamiršo, skirdami jai visą savo veiklą ir remdami, pagal išgales, jos dabartinį gyventojų tolimesnę ateitį.

Čikagoje ir jos apylinkėse gyvenantys draugijos nariai buvo balandžio 11 d. vėl susirinkę Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje, kad peržvelgtų atliktus darbus ir pasitartų dėl ateities planų. Susirinkime dalyvavo nemažas skaičius draugijos narių, kartu ir jų svečiai.

Draugijos pirmininkas Vilis Trumpjonas, pasveikinęs susirinkusiuosius draugijos vardu, pakvietė draugijos sekretorių Jurgį Lampsatį per skaityti praėjo susirinkimo protokolą, kuris vėliau buvo be jokių pataisymų vienbalsiai priimtas.

Vilis Trumpjonas pranešė, kad draugijos atstovai dalyvavo kiek anksčiau įvykusiame skautų akademino sąjūdžio suruoštame Jono Dainausko 95 amžiaus metų sukakties minėjime. Ta proga sukurta vinikui buvo įteiktas raštis kas sveikinimas su kuklia 200 dolerių dovana, kurią jubiliešas vėliau perleisė Karaliaučiaus lietuvių fondui. O šio susirinkimo metu sukurta vinikui buvo palinkėti ilgiausi ir sveikiausi tolimesnio gyvenimo metai. Prof. Jonas Dainauskas ir į šį susirinkimą atvyko dar savo paties valdomu nuosavu „žirgu“, būdamas pavyzdžiu daugeliui už jį jaunesnių, kurie jau mielai sėdi „prie šilto pečiaus“, negu skiria jėgas lietuviškos bendrijos gerovei.

Tradicinis mažlietuvių su-ruoštas šūpinys, kaip pranešė pirmininkas, ir šiais metais praėjus sėkmingai, smagiai, susilaukęs daug svečių ir teigiamų atsiliepimų. Vakaro meninę dalį atlikęs Čikagos lietuvių visuomenės gerai žinomas Ricardas Sokas su jo

Lietuvos Vyčių 112 kuopos susirinkimas kviečiamas antradienį, gegužės 18 d., 7:30 val. vak., Šv. M. Marijos Gimimo parapijos salėje. Visi, ne tik kuopos nariai, kviečiami ateiti, susipažinti su vyčių veikla. Marija Kriaučiūnienė pakalbės apie „lietuvių iškilmą žirgą — Vyčių“. Bus vaisės ir pabendraavimas. Vyciai taip pat raginami registruotis į LV 86-ąją seimą, kuris vyks Philadelphia, PA, liepos 29 d.

Čikagos Lietuvių moterų klubas šiais metais skiria dvi stipendijas universiteto studentei ar studentui po 1,000 dol. Norintieji gauti anketas, prašomi kreiptis į Ireną Norbutienę, tel. 708-974-2946 arba raštu: 11125 S. O'Gorman Dr., #2-1G, Palos Hills, IL 60465.

REGISTRUOKITĖS MAS STOVYKLAI

Moksleivių ateitininkų stovykla prasidės šeštadienį, birželio 26 d. ir baigsis šeštadienį, liepos 3 d. Pernai stovyklavusiems registracijos lapai bus netrukus pasiųsti paštu. Jų negavusieji dėl informacijos ir registracijos prašomi kreiptis į Vyta Žemaitaitį, tel. 773-927-6877, arba Juliją Krumplytę, tel. 312-670-8845. Skambinkit ilgiau nelaukdami ir pradėkite ruošti įdomiai MAS vasaros stovyklai.

vadovaujamu moterų vienetu. Be įvairių kitų dainų, programoje pasigirdo ir Mažosios Lietuvos lietuviškų dainų. Šiupinys susilaukęs didelio pasisekimo, už tai Vilis Trumpjonas skyrė nemažai gražių padėkos žodžių, tiek programos atlikėjams, tiek ir paties šūpinio paruošėjoms.

Ema Žiobrienė, draugijos kasininkė, vėliau pranešė apie kasos stovį. O po jos pranešimo buvo sudaryta revizijos komisija, į kurią įėjo Lilė Buntinienė, Danutė Trumpjonienė ir Angelika Trumpjonaitė.

Pirmąją susirinkimo dalį užbaigus, vysk. Hansui Dumpiui sukalbėjus stalo malda, buvo pasivaikšta pietumis, pyragaičiais ir kava. Vėliau Nora Aušrinė suteikė informacinių žinių apie ruošiamą levos Labutytės grafikos parodą Čikagoje: kas iki šiol neveikta ir kas dar turi būti atlikta.

Dailininkė Ieva Labutytė, atvykstanti iš Lietuvos gegužės 1 d. ir apsigyvensianti Čikagoje pas Aldoną Markelienę, o vėliau New Yorke pas Ievą Jankutę. Parodos atidarymas Čikagoje vyks gegužės 7 d., 7 val. vakaro, Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje.

Vilis Trumpjonas dar kalbėjo ir apie Karaliaučiaus krašto lietuvių remti fondo veiklą. Fondo dėka buvo pirmą kartą Karaliaučiaus krašto lietuviškos veiklos istorijoje paremtas kaledinis renginys Tilžės Kultūros namuose, kuriame dalyvavo per 200 vaikų. Su fondo parama Tilžės vaikų galėjo dalyvauti Klaipėdos dramos teatro gastrolėse. Šiulutės Kultūros namuose su jo parama vyko tautodailininkų vėlykinių margučių paroda. Susirinkime buvo sutarta remti netoli Ragainės, prie Nemuno, 24 dienų vaikams stovyklą, kurioje dalyvautų apie 100 vaikų, su 20 vaikų iš pačios Lietuvos.

Valteris Bendikas buvo pakviestas pristatyti draugijos narius, ne taip seniai Lietuvos išleista, Alberto Juškos knygą „Mažosios Lietuvos Bažnyčia XVI-XX amžiuje“. Supažindinęs klausytojus su autoriaus biografija ir jo išsimokslinimo eiga, kalbėjo apie knygoje smulkiai aprašytą evangelikų-liuteronų bažnyčių istorinę raidą Mažojoje Lietuvoje ir kaip laiko bėgyje iš jos bažnyčių pradėjo nykti lietuvių kalba, kol ji buvo nacių valdymo metu galutinai uždrausta. Albertas Juška išleis 5 knygas ir parašęs apie 100 straipsnių. Susirinkimo pabaigoje daugelis dalyvių stengėsi įsigyti šią, Ramūno Buntino platinamą, knygą.

Valteris Bendikas

Čikagos International Visitors Center salėje vyksiančio aštuoniolikto metinio Gold Medallion Ball pokylyje, Lietuvos Respublikos generalinis konsulas G. Apuokas dalinosi įspūdžiais su Illinois gubernatorium G. Ryan. Iš kairės: gubernatorius George Ryan, Edita Apuokienė, Lietuvos Respublikos generalinis konsulas Giedrius Apuokas.

CICERO POLICIJOS VADAS PAS LIETUVIUS

Naujasis Cicero miesto policijos vadas Thomas Rowen, dar tik 4 mėnesius einantis šias pareigas, balandžio 25 d. susitiko su vietos Lietuvių Bendruomenės nariais.

Dalyvavęs lietuviškose šv. Mišiose šv. Antano parapijos bažnyčioje, kurias atnašavo kun. dr. Kęstutis Trimakas, gražiai giedojo Marius Prapuolenio vadovaujamas bažnytinis choras bei sol. Giedrė Nedveckienė, miesto pareigūnas padarė pranešimą tradiciniame sekmadieniniame lietuvių susirinkime parapijos salėje.

Kalbėtojas savo pranešime paminėjo daug svarbių temų, o kiek vėliau dar kai ką paaiškino ar papildė, atsakydamas į gausius ciceriečių klausimus.

T. Rowen pradžioje kiek ilgiau apsisitojo ties aktualia jaunuolių gaujų problema, pažymėdamas, kad šioje srityje reikamai pajudėjo ir gerą pusę, kuomet miesto prezidentės Betty Loren - Maltesė dėka neseniai buvo prarastas referendumas šiuo klausimu. Balsootojai didele balsų dauguma pasisakė, kad būtų „užkurtas pirtis“ gaujų vadams ir nariams. Dabar yra formuojamas įstatymas tuo reikalu, tačiau tai reikia daryti atsargiai, kad nebūtų pažeistos ir nusikaltėlių teisės. „Yra daroma viskas, kad žmonės galėtų saugiai vaikščioti Cicero miesto gatvėmis“, — akcentavo policijos vadas. Jis dar pridėjo, kad gaujų problema neatsirado per naktį ir todėl greitai negali būti išspręsta.

Klausimuose visų pirma buvo minimas ne taip seniai įvykęs veiklos tautietės Janinos Skamienės nužudymas ir

nusikaltėlių ieškojimas. Gaila, kad į šį svarbų reikalą policijos vadas reagojo labai šaltai, pažymėdamas, kad, kuomet ši byla dar yra tirama, jis nenori kalbėti.

Policijos vadas klausytojus pradžioje, sakdamas, kad policijos automobiliai netrukus bus aprūpinti kompiuteriais ir nereikės naudoti radijo ryšio, kuris būdavo prieinamas ir piktadariams. Taip pat jis pažymėjo, kad yra įtaisyta naujas „Hot line“ numeris 863-COPS (skaiciais — 2677), kurį naudojant yra galimybė anonimiškai pranešti apie kriminalinius įvykius ir gaujų išdaigas.

Be to, T. Rowen paaiškino, ką daryti dėl kaimynų garsios muzikos, nepilnamečių barmimosi vėlyvomis valandomis. Jis paminėjo narkotikų pirkėjų ir pardavėjų, tėvų atsakomybę bei kitus klausimus.

Taip pat svečias negalėjo komplimentų lietuvių bažnytiniam chorui bei solistei, nes tai jam labai patiko. Todėl jam buvo pristatyti susirinkime dalyvavusieji choristai.

Šį svarbų susirinkimą, kaip ir ankstesniais sekmadieniais, pradėjo dr. Petras Kisieličius, kuris šį kartą programai vadovauti pakvietė Lietuvių Bendruomenės ryšininką su Cicero miesto vadovybe, — Mindaugą Bauką. Jis pradžioje pristatė naująjį Cicero miesto policijos vadą, jau 35 metus dėvintį policininko uniformą. Pažymėjo, kad Thomas Rowen kilęs iš airių — amerikiečių policininkų šeimos. Ne vien tik jo tėvas yra policininkas, bet ir 5 broliai, ir sesuo yra policijos tarnautojai.

Čia reikia paminėti ir buvusią „Draugo“ redakcijos narę

Aldoną Zailskaitę, kuri sumaniškai vertė Cicero policijos vadą žodžius tiems tautiečiams, kurie nesuprato angliškai. Pažymėtina, kad Aldona dažnai tartininkauja įvairiuose mūsų tautiečių susibūrimuose.

Ed. Šulaitis

Naujasis Cicero miesto policijos vadas Thomas Rowen.

Draugo fondo direktorių tarybos pirm. Bronius Juodelis, einantis ir izdininko pareigas, labai prašo prisidėti prie DF pavasarinio vajaus savo įnašu, ypač tuos, kurie labai arti garbės nario!

SKELBIMAI

• Karaliaučiaus srities lietuviškų mokyklų paramai per Mažosios Lietuvos Lietuvių draugiją Čikagoje aukojų: po \$200 - Vincent Jonikas; Marta Trumpjonienė. \$100 - Povilas Mažeika; Po \$50 - Adelaida Balbata; Daina Kojelytė; Danutė Mikulskytė-Hatzieodorou; dr. Rimvydas Sidrys; Juozas ir Sigutė Užupiai. \$40 - Juozas Bigelis. \$25 - H. ir G. Ilgaudai; Po \$20 - Leo Bagdonas; Aušrelė Sakalaitė; Agota A. Tiškus; Elena Varanienė. Po \$5 - Kazys Gričius; Longinas Švelnis. Dekojame rėmėjams. „Karaliaučiaus krašto lietuvių“, 1394 Middleburg Ct., Naperville, IL 60540-7011. (sk.)

• Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinama nuosimčiai. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road. Tel. (773) 847-7747. (sk.)

• „Lietuvių dailininkų kūryba, žengiant į 2000 metus“ paroda atidaryma š. m. gegužės 14 d. 7:30 val. vakaro Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre. Atidarymo metu prof. dr. Balys Rackauskas kalbės tema: „Čiurlionio galerijos kolekcijos įsteigimas“. Parodą sudaro galerijos kolekcijoje sukaupti dailės darbai. Parodos kuratorė Daiva Karužaitė ir rengimo komitetas maloniai kviečia dailininkus ir visuomenę atsilankyti. Paroda tęsis iki birželio 9 d. (sk.)

„Grandies“ tautinių šokių ansamblio 40 m. sukaktuvių proga Illinois gubernatorius George H. Ryan paskelbė 1999 m., gegužės 15-ąją „Grandies“ dieną. Gubernatoriaus žmona, Lura Lynn Ryan, įteikė „grandiečiams“ proklamaciją. Iš kairės: „Grandies“ ansamblio vadovė Violeta Fabianovich, Dainius Fabianovich, Lura Lynn Ryan, Dalia Bilaišytė-Demuth, Jeffrey Harris, Elena Tijūnelytė.